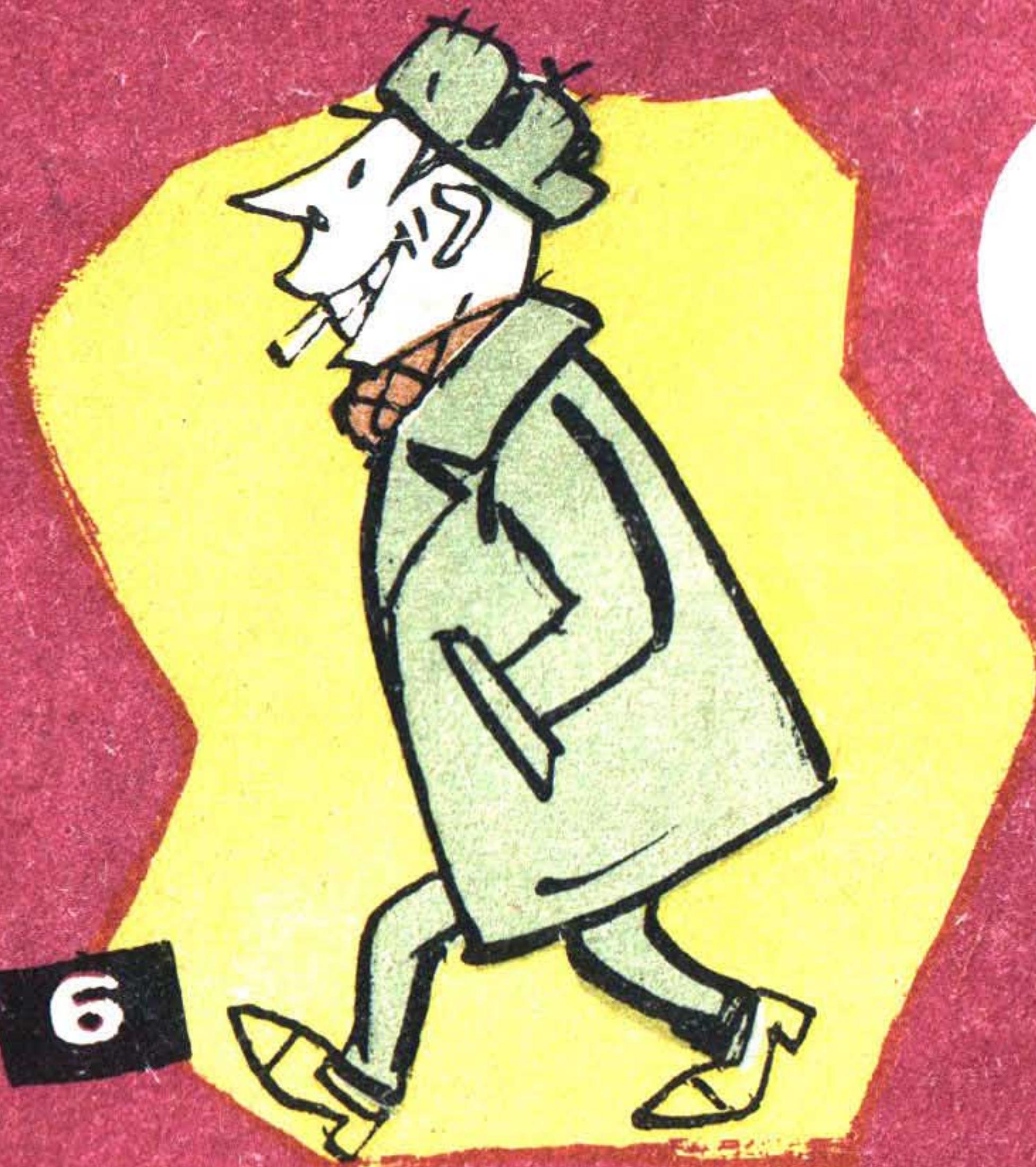
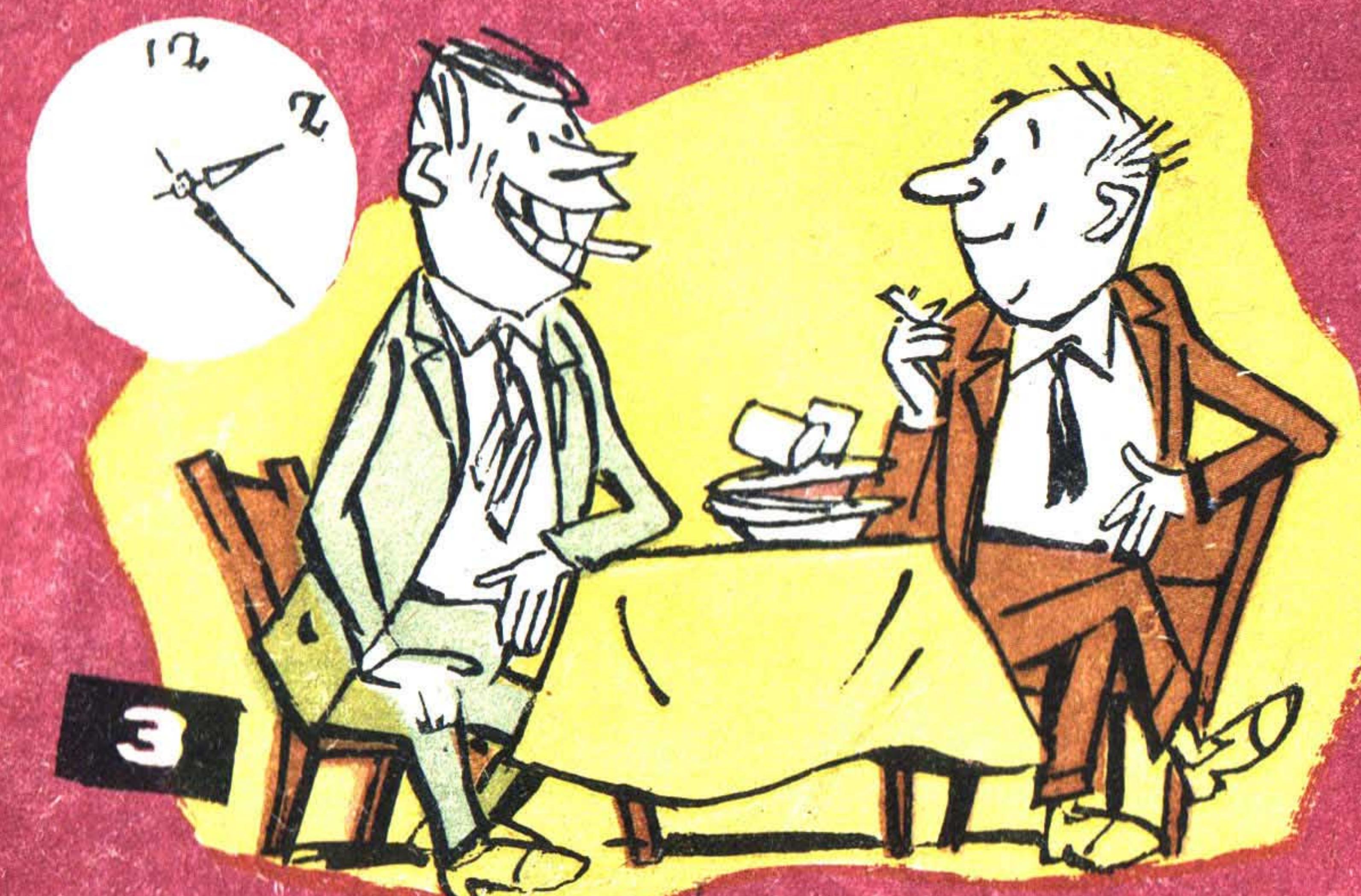
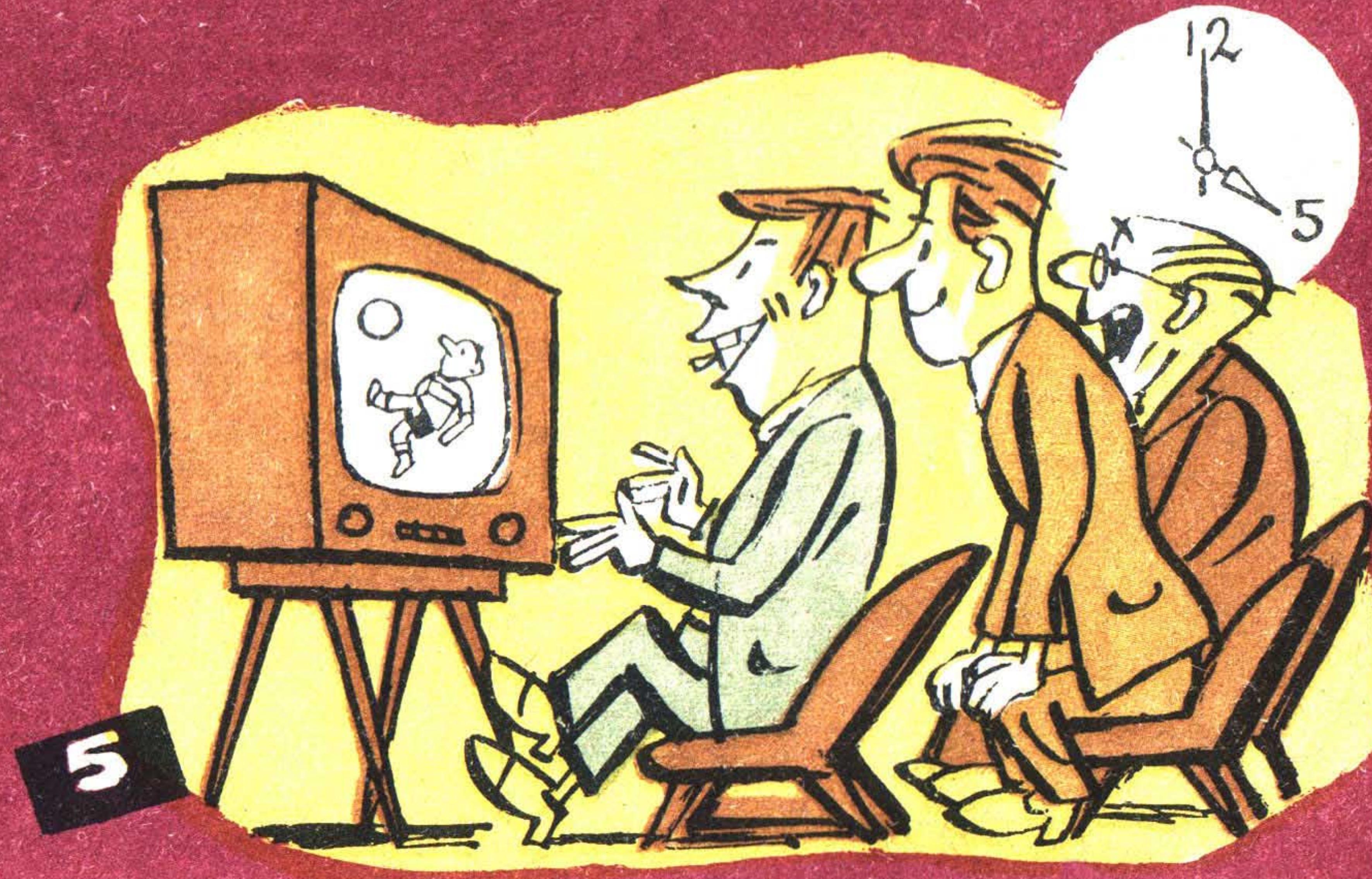
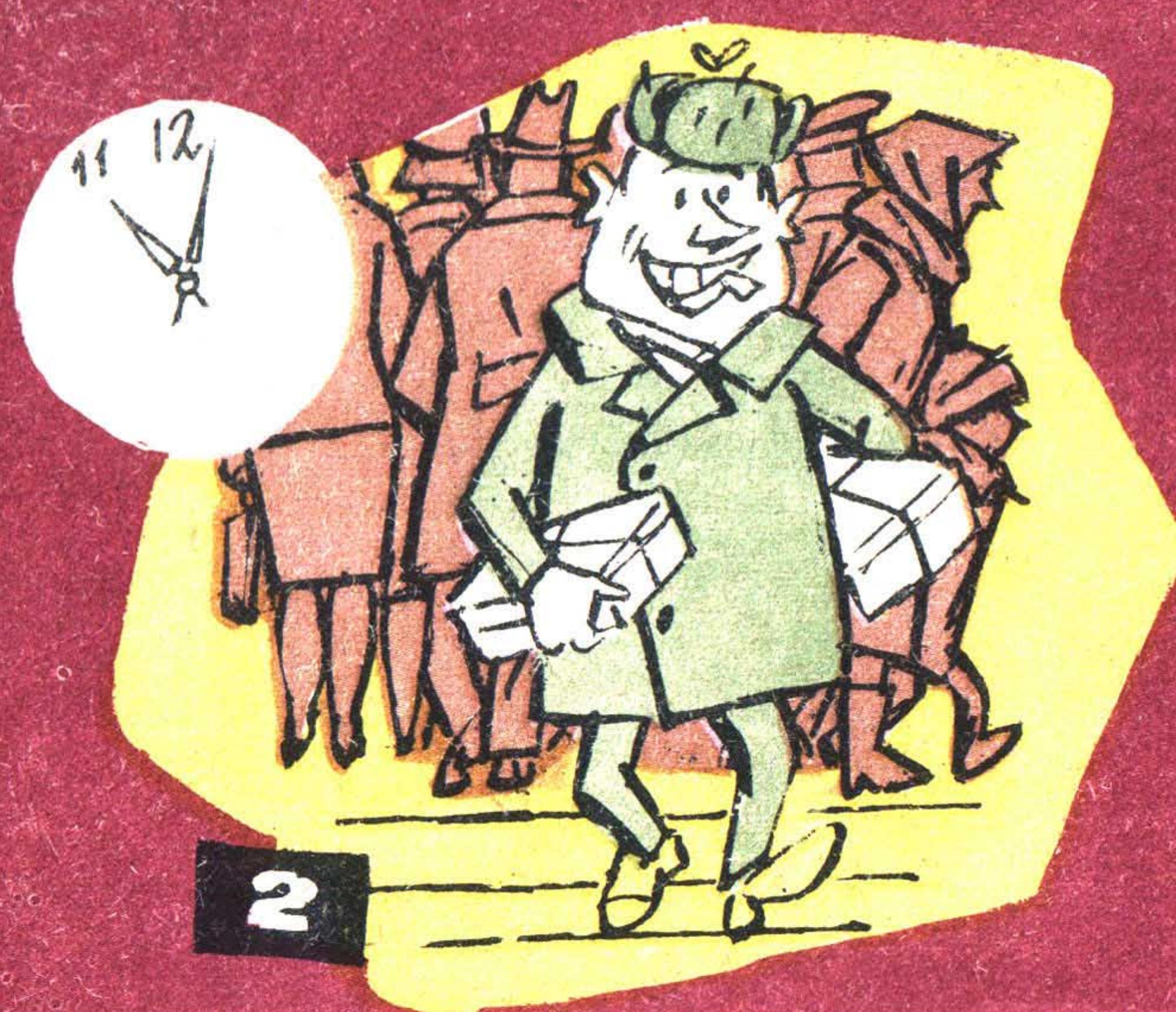
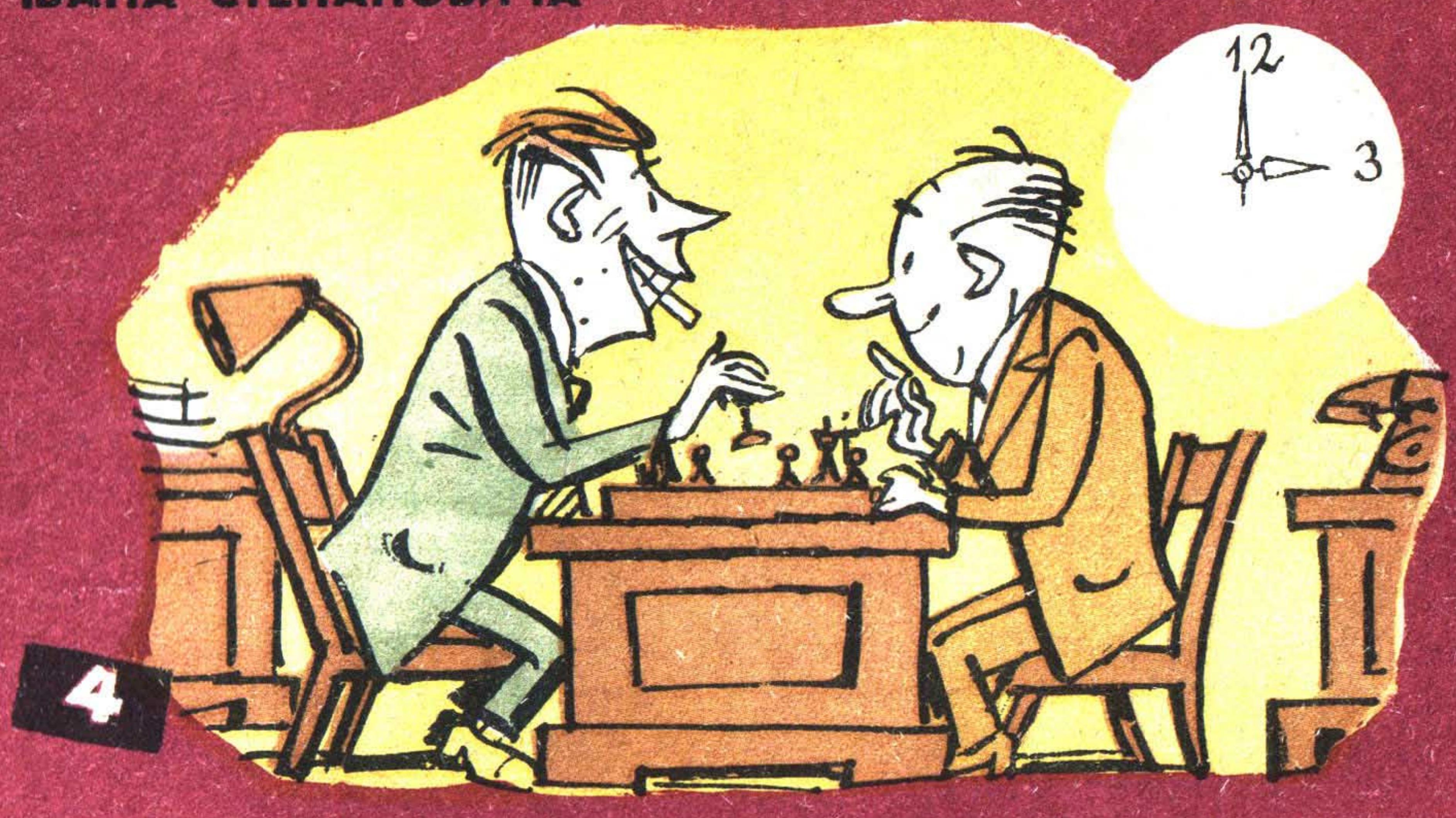
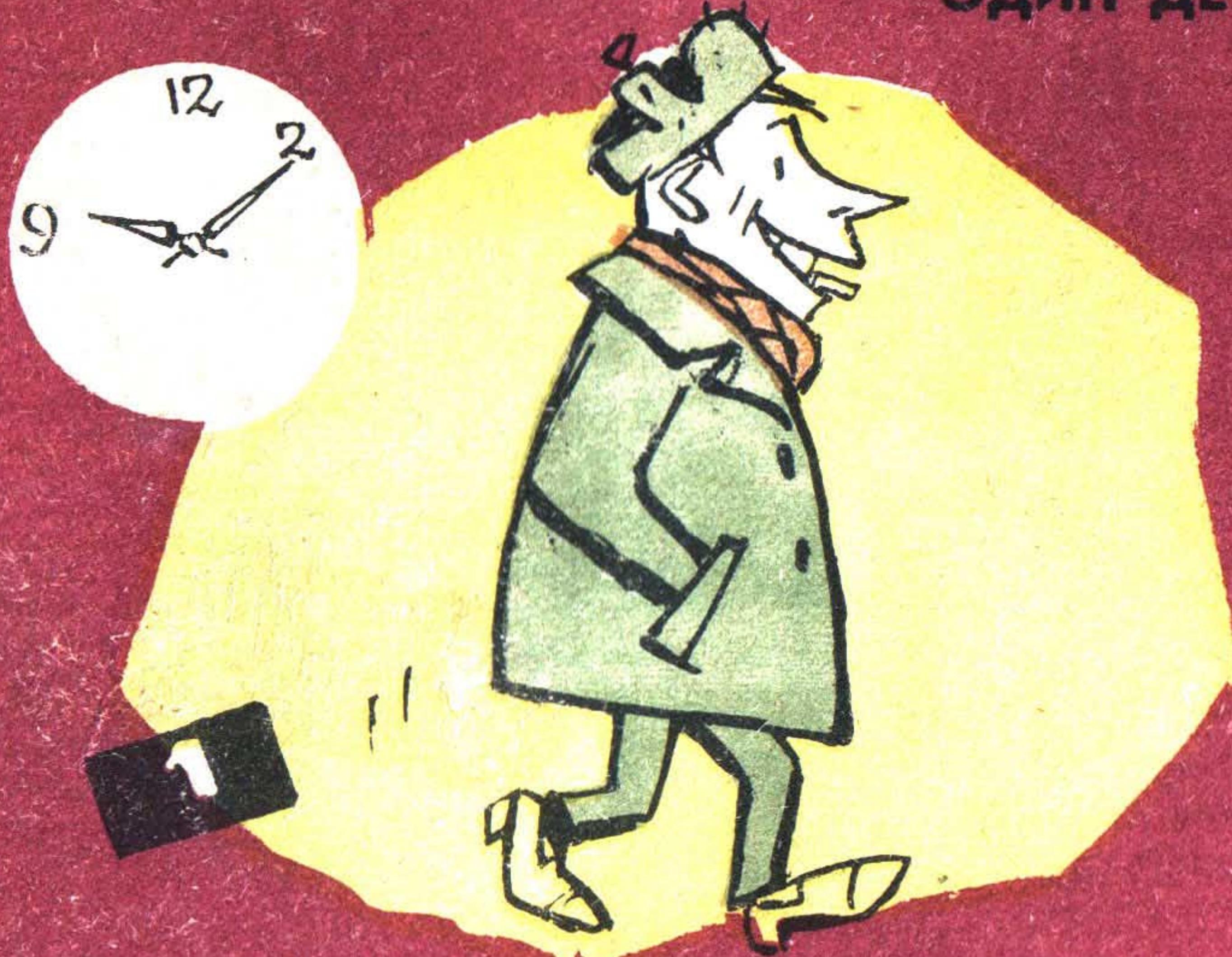

ОДИН ДЕНЬ ІВАНА СТЕПАНОВИЧА

М.Л. В. ГЛІВЕНКА

ІВАН СТЕПАНОВИЧ

Цар Горох: — Е-е, та це ж іще при мені такі будинки будували.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Перець по волинських сільмагах подорожував і в № 16-му свої враження опублікував. Ходив він від села до села і спостерігав факти невеселі. Там у сільмазі нема посуду оцинкованого, там — гучномовців, там — чобіт. Ще дивніше те для нашого часу, що в деяких крамницях нема навіть мила й гасу. Чимало виявлено й порушені правил торгівлі.

Заступник голови правління Волинської

облспоживспілки т. Тимченко повідомив редакцію, що фейлетон «По волинських сільмагах» обговорено на засіданні правління. Недоліки в торгівлі усуваються.

За допущені зловживання при продажу помаранчів і чорного перцю директора затотовельно-збутової бази т. Сидельникова та заступника бухгалтера т. Терещук з роботи знято. Матеріали про їх зловживання передані слідчим органам.

Телеграфне
гентство
ПЕРЦЯ

БЛАГОРОДНИЙ НАМІР

Колекцію невинонаних договорів збирає А. К. Карпінський — начальник Кіровоградської монтажно-налагоджувальної дільниці № 8 «Укрргазу». Останнім часом його зібрання поповнилося договором, укладеним в травні 1968 року, на установку 150 газових плитон у селищі Балахівці Петрівського району. Цей договір аматору вдалося не виникати з особливими труднощами, оскільки будинкуправління № 5 Балахівського вуглерозрізу, яке тоді ще нічого не знало про захоплення А. К. Карпінського, встигло навіть сплатити вартість установки — дев'ять тисяч карбованців.

Свою колекцію Анатолій Казимирович має намір передати в дар органам народного контролю.

З ВОГНИКОМ

ПУТИВЛЬ Сумської області. (Кор. ТАП). Цікавий дослід проводить начальник районного вузла зв'язку тов. Гапоненко. Він вивчає питання: що буде, коли позбавити телефону місцевих пожежників? Для цього біля пожежної частини встановлено такий низький стовп, що телефонний дріт, як і передбачав дослідник, обривається не лише автомобілі, а й дитячі коляски, внаслідок чого борці з вогнем повністю ізольуються від навколишнього світу. Скептики, правда, твердять, що на цьому ділі можна прогоріти, але тов. Гапоненко зі справжнім творчим вогніком продовжує дослідження.

ПІДГОТОВКА ДО ЮВІЛЕЮ

с. ЛИПОВЕ Талалаївського району Чернігівської області. (Кор. ТАП). На економіці села на тернопідприємстві розпочалася діяльність підготовчою до третьої річниці з того дня, як в контору проведено «радіоточку». Кажуть, що на ювілейному урочистому засіданні виступить сам начальник Талалаївської лінійно-технічної дільниці Ніжинської контори зв'язку. Його промова по радіо транслюватися не буде, бо воно ось уже три роки як мовчить.

У СТАНІ НЕВАГОМОСТІ

Набрав космічної швидкості Іван Павлович Нижнєць — голова Високопільського міжколгоспбуду (Полтавська область): так розігнався з будівництвом школи в селі Кочубеївці, що за якихось шість років вивів усі чотири стіни першого поверху. Вибравшись на таку неосяжну висоту, Іван Павлович подальшу роботу припинив і тепер, як запевняють знавці, перебуває в стані невагомості. Принаймні, довів людям, що всі його авторитетні запевнення про прискорення будівництва школи не мають абсолютно ніякої ваги.

НА КРИЛАХ ТЕХНІЧНОГО ПРОГРЕСУ

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА область. (Влас. кор. ТАП). Павлоградський завод ливарних машин добився визначної трудової перемоги: тут повністю освоєно виробництво нової продукції — гіантських урн із високоміцного чавуну вагою 204 кілограми кожна. Ці унікальні витвори інженерно-конструкторської думки (за свідченнями основного замовника — Павлоградського міськвиконкому) не мають собі рівних у світі. Як стало відомо з поінформованих кіл, у зв'язку з проведеннем місччника економії чавуну, адміністрація вирішила перевести всі цехи підприємства на випуск урн із спеціальних сортів сталі.

РЕКОРДНІ СТРИБКИ

Новий світовий рекорд по стрибках вгору зареєстровано в Іваничівському районі Волинської області. Як виявилося, так високо підстрибле риба, силкоючись вилігнути на берег, щоб урятувати себе від ядучих відходів виробництва, випущених у річку Лугу Іваничівським цукрозаводом.

Спортивні коментатори однак висловлюють побоювання, що цей рекорд буде найближчим часом побито:

ще вище, ніж риба, підстрибне директор Іваничівського цукрозаводу, коли довідається, що штраф за забруднення річки доведеться йому платити не з каси підприємства, а з власної кишени.

**Телеграфне агентство
ПЕРЦЯ**

Розгадка

В міськуправлінні протиснулись ніде —
Всіх новина закрутила вихристо:
— Тде бригада! Комісія іде
Із управління з іншого міста!

— З шиком зустріті!
— Не зважать на витрати!
Потім зберем —
З перукарень, із лазень...
Буде комісія перевіряти
Хід виконання всіх зобов'язань!..

Заметушились чини в управлінні,
Сили всі кинули на підготовку.
— Тепло прийняти гостей ми повинні!
— Зустріч гостям забезпечити ловку!
Так, щоб і квіти,
І туш на вокзалі,
І номери у готелі окремі їм,
Всім сувеніри!
Бенкет і так далі, —
Тільки б добитися
П е р ш о і премії!
(Ну, а для того, відомо, це факт,
Конче потрібен сприятливий акт).

Зустріч гостям влаштували на-славу
І западливо так додгожали!

Ром і коняк підливали у каву,
В громі оркестру ввели їх до зали.
Все керівництво всі дні з бригадою —
Возить по місту,
Катає на катері,
В опера водить,
Розваги вигадує, —
Так не приймали і рідної матері!
Стали такі вже ласкаві та ченілі!
Тільки б доскочили
П е р ш о і премії!

Прорахувалися... Марні всі заходи
(Туш, сувеніри, сервовані столики...):
Члени бригади
Прискіпливо — жах один! —
В акті відзначили
Геть всі недоліки...

Чим пояснити неждану колізію?
Ось вам розгадка,
Що справу завершує:
Те управління,
З якого комісія,
Теж добивалося
Премії п е р ш о і!

Валентин ЛАГОДА.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

К. І. Пазенюк, голова Демівської сільради Чечельницького району на Вінниччині, вніс істотні зміни в філософське питання: що з'явилось на світі раніше — яйце чи курка?

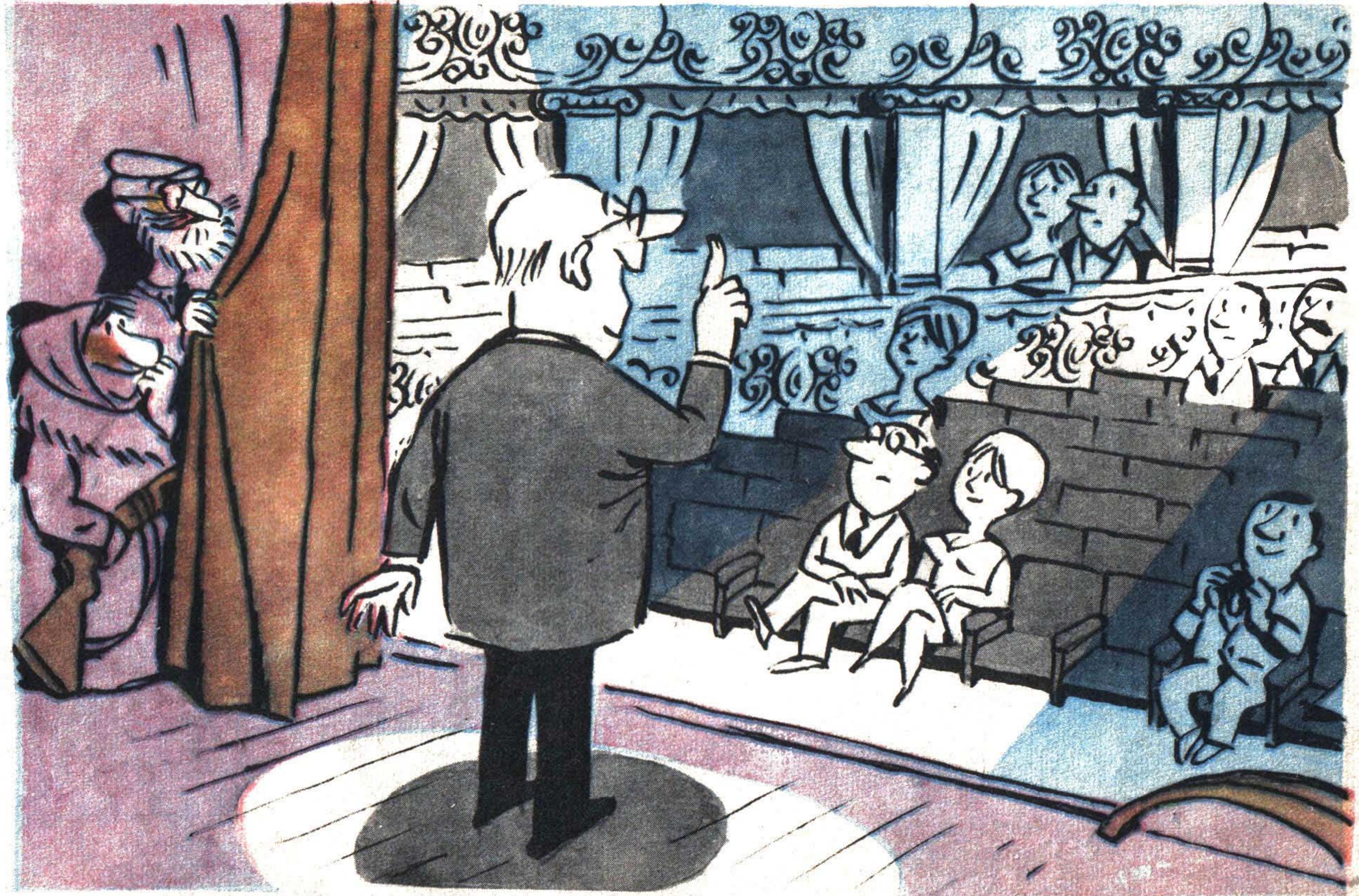
Він це питання поставив по-своєму: що раніше — яйце чи довідка з печаткою? І тут же, на практиці довів, що на першому плані

має бути яйце. Хочеш одержати якусь довідку в сільраді, зайди до кооперації енну кількість яєць. Не здаси — довідки не матимеш.

Про це писалося у № 17 нашого журналу, в розділі «Друже Перче». Голова Чечельницького райвиконкому т. Корнійчук повідомив, що за крюкотворство Пазенюка К. І. з роботи знято.

Мал. В. ГОРБАЧОВА

— Товариші глядачі! У цій комедії треба сміятися, коли появляються сторожиха тітка Одарка і пасічник Овсій.

**Платону Іларіоновичу
МАЙБОРОДІ —**

заслуженому діячеві мистецтв УРСР,
лауреату Державної
та Шевченківської премій —
з нагоди п'ятдесятиріччя

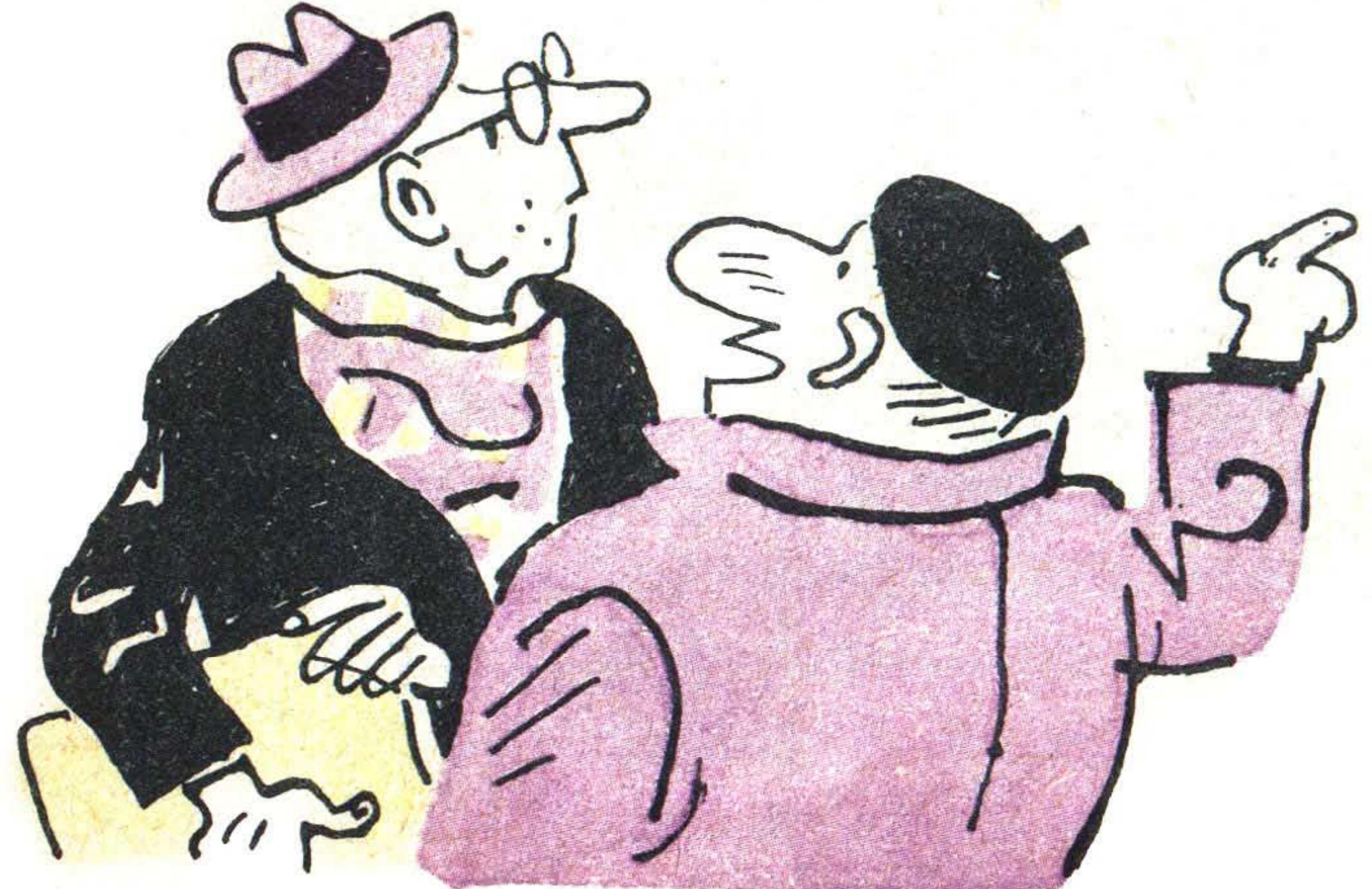

У день ювілею від щирого серця
Вітає Вас місто й село,
Дозвольте в цю днину сказати і Перцю
Все те, що на серце лягло.

Вітаєм! Бажаєм! І все в тому ж тоні
Перчанська сім'я промовля,
Бо горда вона, що такого Платона
Родила вкраїнська земля.

Дружній шарж А. АРУТЮНЯНЦА.
Текст Ю. КРУГЛЯКА

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— Замовники вважають, що справжні леви краще доповнюють цей архітектурний ансамбль.

Сатиричні мініатюри

ЛОСКОЧЕ

Лежить Гаврило край дороги
Й до свині белькоче:
— Галю! Галю! Вкрий бо
ноги,
А то хтось лоскоче...

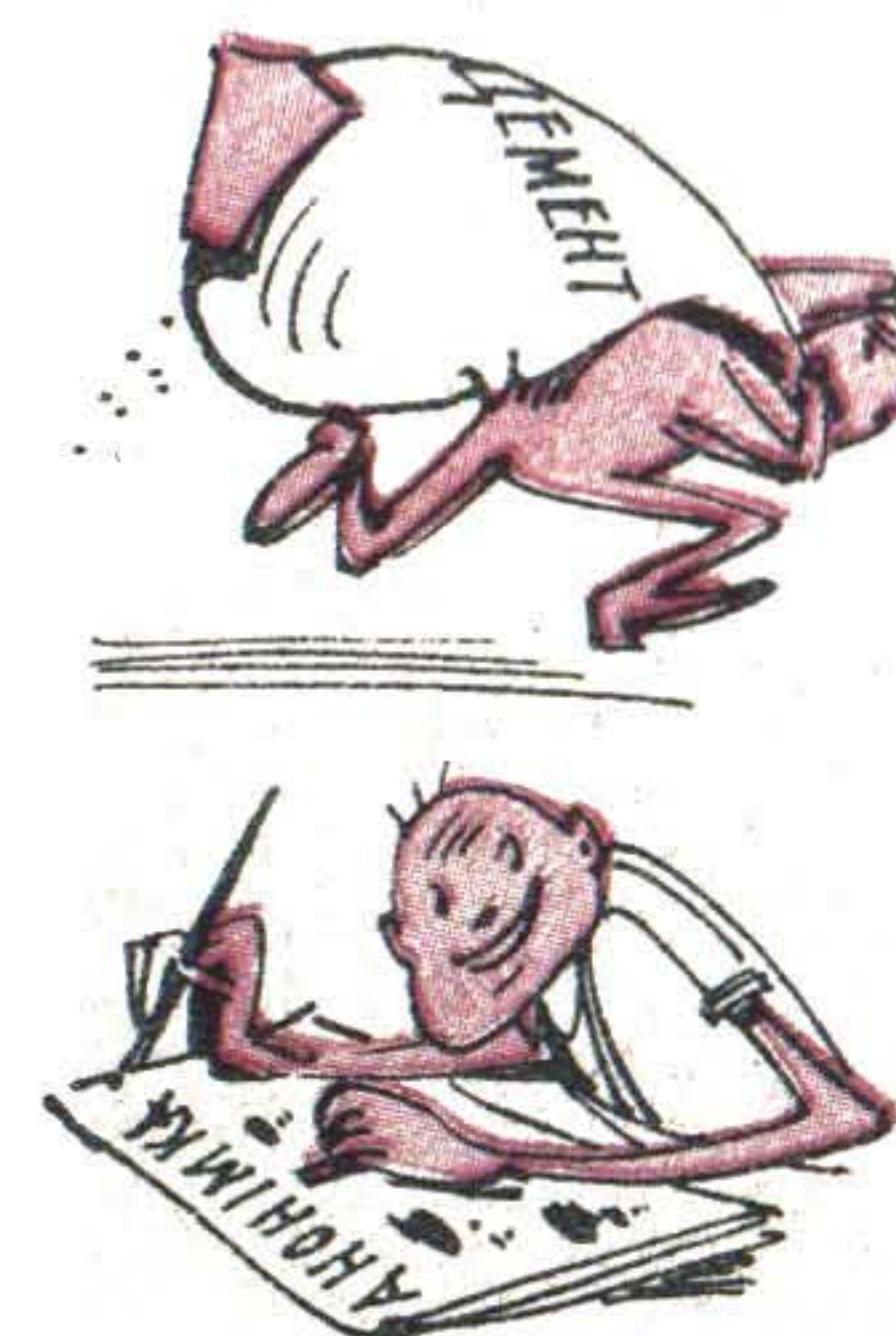
Андрій ВАЛЬКО.

АЛФАВІТ ЕГОІСТА

У Хомича граматика своя:
Алфавіт починає з «Я».

А. МУЗИЧУК.

БЕЗ РІВНОВАГИ

Побудували башню. Браво!
Та якось у один момент
Перехилилась башня вправо,
бо зник «наліво» десь

цемент.

НА ГРОМАДСЬКІЙ РОБОТІ

На громадські
Усякі там діла
Тягли за вуха
І за хвіст Осла.
Можливо, це історія проста,
Та вже Осел
Без вух і без хвоста.

Богдан РАДИШ.

м. Косів.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

У № 13 «Перця» була опублікована «Побутова історія». Історія
досить сумна, бо йшлося ній про пральні машини «Карпати», вироб-
ництва Ходорівського заводу, що на Львівщині. Хто купив таку маши-
ну, той зазнав горя. То не працював віджимний пристрій, то зайдало
активатори, то не діяла центрифуга, то поіржавили баки. Словом,
куди не кинь — кругом клин. Покупці скаржились, обурювались, вимагали,
а директор заводу т. Шварц В. М. свое знав — браковані маши-
ни і далі випускав.

Секретар Львівського обкуму КП України т. Слюсаренко повідомив
редакцію, що фейлетон «Побутова історія» обговорено в колективі
підприємства. Накреслені заходи до поліпшення якості пральних ма-
шин. А т. Шварца від обов'язків директора увільнено.

ПРОФЕСІОНАЛ

У раю шукала дама
Аліментника Адама.
Була в пеклі: «Де Адам?..»
Не знайшла ні там, ні там.

В. КОХАН.

ТИХИЙ

Він ходить тихо, боком-боком,
Вас не зацепить ненароком,
Всі рухи тихі, як у краба,
І анонімки тихо шкряба!

ТОНКИЙ СЛУХ

Слух абсолютний у Галини:
Всі плітки чує, всі новини.
Дмитро СОЛОДКИЙ.

КІТ І КУХАР

(Прохи не за Кріловим)

Напався Кухар на Кота,
А сам.. індика упліта.

ВЕЛИКІ ЛЮДИ

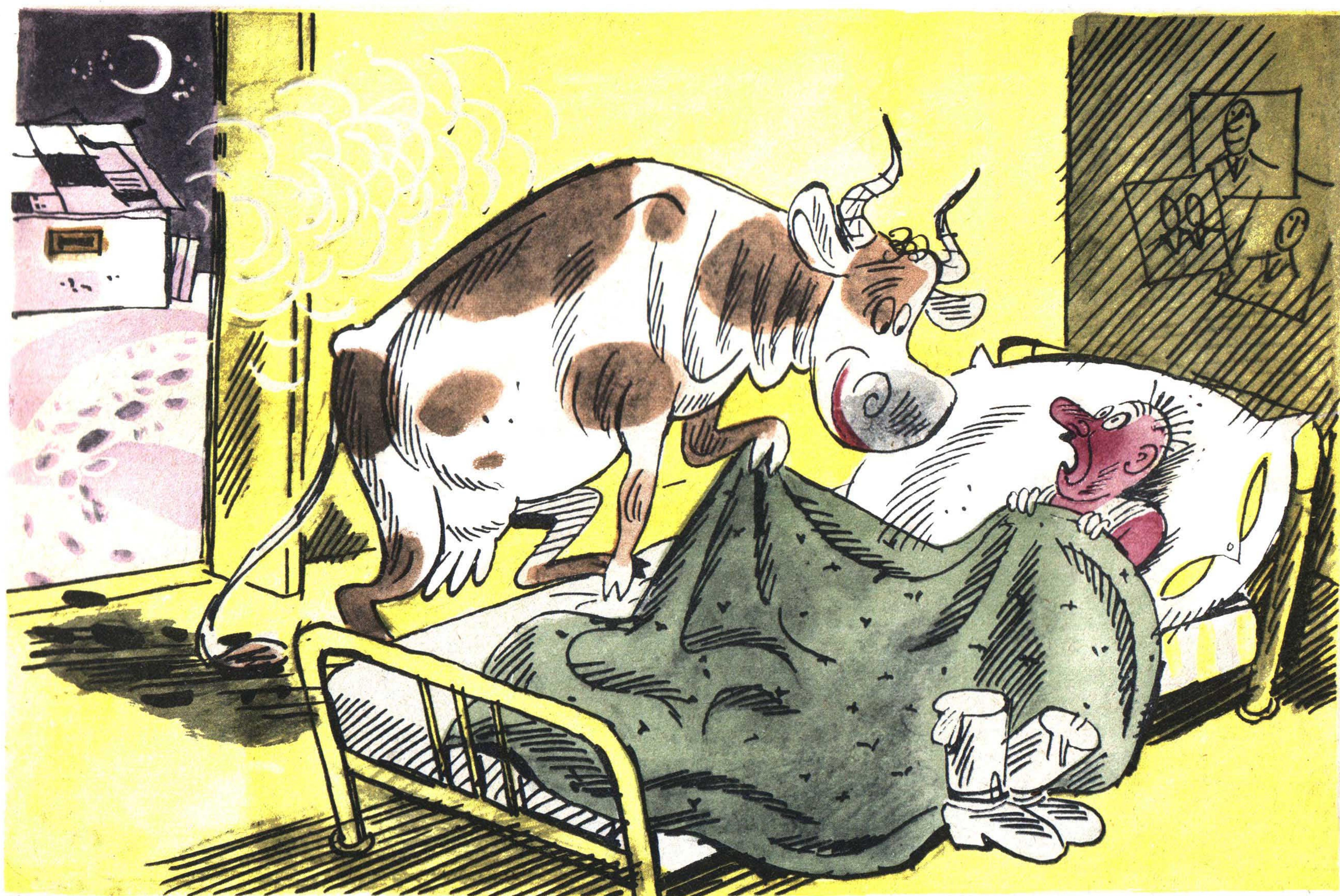
Великі люди є і в нас
(Як кажуть, теж поталанило):
Великий злодій Опанас,
Великий кляузник Данило.

А. ГОТУН.

НЕЗВИЧАЙНА ПРИГОДА,
що приключилася зимової ночі в хаті одного завідуючого фермою.

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

— Пусти погрітися!

ГРАНІТНИЙ ТУПИК

Складна це річ — керувати. Невдачна. Дехто думає: начальство дало вказівку, підлеглі її виконали, і баста. Усі задоволені: начальство — тим, що розуміє насущні потреби, підлеглі — тим, що розуміють начальство. Та якби ж то завжди була така злагода. Гей-гей! Як спокійно тоді було б начальству. А то он у яку скруту попало Міністерство промбудматеріалів УРСР. Боронь, боже!

Звернувся до міністерства Васильківський шкірзавод, що на Київщині. Будують на тім заводі очисні споруди для стічних вод. Будують фундаментально і набагато швидше, ніж будували колись єгипетські піраміди — всього чотирнадцятий рік. І вже, здавалося б, ділу кінець, та раптом помітили на заводі — нема гранітного щебеню для біофільтрів.

Вдарили на сполох — і в міністерство: поможіть, люди добрі!

Заступник міністра тов. Андріанов відреагував — дав вказівку Гніванському кар'єру поставити щебінь у Васильків. Начальство дало вказівку — підлеглі її виконують. Так думают деякі недосвідчені люди. У Гнівані думали інакше і щебеню для Василькова не дали.

Завод — що робити! — знову чоловік до міністерства: зарадьте лихові!

Дуже розгнівались у міністерстві на неслухів-гніванців, і вже інший заступник міністра — тов. Волинський — наказав: відвантажити Василькову 21 тис. кубометрів щебенікі... з Коростенського і Омелянівського кар'єрів.

Начальство дало вказівку... підлеглі дратують начальство. Із запланованих 21.000 кубометрів кар'єри спромоглися поставити... 200 кубометрів.

Хай тіпун тому на язик, хто цвірінкає: керувати просто! Ну, що може зробити Міністерство промбудматеріалів УРСР, коли його не слухають? Ну, що?..

Немало часу спливає, поки вода підточить найміцніший граніт. Авторитет підточується набагато простише...

В. СЕРГEEВ.

ХОРОШУ ремонтну майстерню подарував колгосп ім. Котовського своїм механізаторам.

Дуже хорошу!

Правда, було це давно — ще в 1967 році, але і досі механізатори ніяк тією майстернею натішитися не можуть.

А й справді, є на що гляну-

ли цю майстерню,— і зірвав дах геть.

Йому, легковажному вітрові, що — попустував і полетів собі далі. А непокрита майстерня лишилася. І в ній — трактори, верстати і механізатори, що навіть в суху погоду ходять по коліна у воді.

Сюди б — будівельників.

МОКРЕ ДІЛО

ти. Приміщення майстерні — просторе, розраховане на одночасний ремонт 25 тракторів. А що вже світла в тому приміщенні! Вікна світять, стеля — наскрізь просвічується, даху — зовсім нема! Зразу ж після того, як прийняли новеньку майстерню, налетів вітер. Чортів вітер! Славільний вітер!.. Не зважив навіть на авторитет фахівців з Народицького міжколгоспбуду, що споруджува-

Якщо вже не самого голову міжколгоспбуду т. Сащенка, то хоча б виконроба т. Кострубу. Та ні ж! Вони на такі мілководі калюжі і дивитися не хочуть. Так, кажуть, підмочили свій авторитет, що і Чорне море — їм по коліна...

МЕХАНІЗАТОРИ
(20 підписів).

Колгосп ім. Котовського
Народицького району
Житомирської області.

ЧОГО БІГАЮТЬ ЛІСОРУБИ

Подорож Перця

З робітниками Перечинського лісокомбінату я зустрівся при дещо незвичних обставинах: вони, переганяючи один одного, чимдуж мчали за ворота свого підприємства. «Певне, у спортивну пробіжку виrushили», — подумав я і кинувся слідом за ними. Мої передбачення не справдилися — деревообробники і лісоруби, обігнувши паркан комбінату, примчали до невеличкої їдалні. Тут їх потік з'єднався з потоком хазяїв харчувального закладу — робітників лісохімзаводу. Утворилася довжелезна черга.

— Отак, Перче, ми бігаємо кожної обідньої перерви, — заговорив до мене один з лісорубів, що стояв у черзі десь на її середині. — Підеш звичайним кроком — тільки й того, що слинку проковтнеш.

— А своєї їдалні у вас немає? — спитав я.

— Є. Але поки що в проекті і обіцянках керівників комбінату... А після закінчення робочого дня знову побіжимо в центр міста за різними покупками. Не бігати в нашому становищі ніяк не можна. Хочеш переконатися в цьому — зайди до нашого магазину.

Я завітав на подвір'я комбінату до магазину № 20 Дубриницького відділу робітничого постачання і переконався: бігати в центр міста конче необхідно — за мінеральною і фруктовою водою, сигаретами, лезами, щіточками і кремом для гоління, щітками для одягу та взуття, робочими костюмами і черевиками і ще багатьма й багатьма найнеобхіднішими товарами, які зникли з прилавків цієї торговельної точки.

У селі Лята люди бігли, спотидаючись, до автобуса, що повертається в районний центр Великий Берез-

ний і вже був переповнений. Водій, перегородивши своєю постаттю дверцята, вигукнув:

— Візьму двох чоловік і не більше. Скати не витримають... Ви, товаришу, чого до райцентру ідете?

— Голитися.

— Не велика біда. Половина вашого села з бородами ходить. Ви, бабусю?

— Дірку в каструлі запаяти.

— Сідайте. У вас, молодий чоловіче, яка потреба?

— Сфотографуватися.

— Обійтесь. У вас?

— Нового костюма замовити.

— Походите в старому. Ви, громадянине з клумаком, чого в автобус пхаетесь?

— Керогаз, праску і годинник плаагодити треба.

— Проходьте...

Коли за автобусом дим-димок повіявся, я поцікавився у лютян:

— І завжди оце їздите в райцентр голитися, фотографуватися, ремонтувати всілякі речі домашнього побуту?

— Завжди. За 38 кілометрів їздимо. У нашому селі понад чотири тисячі жителів, а немає ні перукарні, ні фотографії. З майстерень є тільки шевська. Немає і дороги через нашу Люту, хоч вона була. Автобус зупиняється не в центрі села, а ось тут, в кінці, саме через бездоріжжя. До другого кінця треба 9 кілометрів чухрати. Будеш, Перче, мандрувати центральною вулицею то ступай обережно, бо на ній не один уже ногу зламав...

Обережно ступаючи, я почимчикував у центр Люти. На вулиці, що донедавна служила і проїжджаю частиною дороги, перестрибував ями і вибої, обходив обвали в гірську річку.

В путь зустрічав немало людей, які чогось і когось шукали. Ковалі лісопункту Михайло Лепканич і Василь Гомович прошуквали в село Дуринич розшукувати начальника відділу робітничого постачання Миколу Гордійовича Шинкаренка, який піврік тому пообіцяв доставляти їм продукти спеціального харчування і з того часу обминає пункт десятою дорогою. Група лісорубів марно розшукувала кіоск «Союздроку», де можна було б придбати свіжу газету, журнал або книжку. Працівники Велико-Березинського районного відділу автомобільного транспорту і шосейних шляхів шукали й не знаходили кінець, з якого слід почати ремонт дороги, що прийшла в аварійний стан.

На Свалявському лісокомбінаті я побачив багато новобудов — двоповерхову поліклініку з найновішим медичним обладнанням, лікувальний профілакторій в мальовничому урочищі, чудову їдалню, теплицю, де вирощується багато овочів для робітників, гарну баню. А побачивши, розміркував: тут, з усього видно, люди не бігають, нічого не шукають.

Еге, бігають, як з'ясувалося, та ще як!

На моїх очах мебльовики прудкіше перечинських деревообробників і лісорубів кинулися в обідню перерву до пункту видачі страв, що нагадував сяку-таку комірчину. Представники профспілкової організації моталися по місту, шукаючи приміщення, де можна було б провести збори. Декотрі молоді робітники і робітниці, які живуть у навколишніх селах, шукали, де переночівати, бо на комбінаті немає гуртожитку.

На інших комбінатах лісоруби шукали і не знаходили постачальників, які несвоєчасно забезпечують їх спецвзуттям.

Особливо багато енергії і часу витрачають закарпатські трудівники лісу, як я пересвідчився, на пошуки овочевих культур. І їх можна цілком зрозуміти — в більшості магазинів ВРП не завжди знайдеш потрібні овочі.

Отож під час подорожі по Закарпаттю я зробив відкриття: лісоруби і деревообробники вельми непосидючі люди. Вони завжди спішать, завжди кудись біжать, чогось і когось шукають.

Не бігають, а спокійнісінько сидять в обласному центрі лише постачальники з тресту «Закарпатліс», зокрема начальник управління робітничого постачання З. А. Репкін.

3 Перцем подорожував
і його враження занотував
М. ПАЛЬЧИК.

Закарпатська область.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— Як по хліб піти, то їх не допросишся, а за дріжджами хоч цілий день простоять.

БАЛАДА ПРО ТЕЛЕФОН

— Юридична консультація?..
— Ощадкаса?..
— Поліклініка?..
— Школа?..
— Ні, ні! Це квартира! Ви помилилися...

А якщо не помилилися? Щоб пересвідчитися у цьому, я вирішила подзвонити до одного свого приятеля. Була зайнита чи то перша цифра, чи друга, чи третя... Невдовзі мені закололо в серці. Вирішила викликати швидку допомогу. Та нуль був зайнятий. Десять, двадцять, тридцять хвилин, годину. Заходив ранок. Нуль був зайнятий.

О пів на шосту задзвонив телефон.
— Дáце, вибач, що так рано тебе турбую. Вдень до тебе не дозвонишся, ввечері — теж...

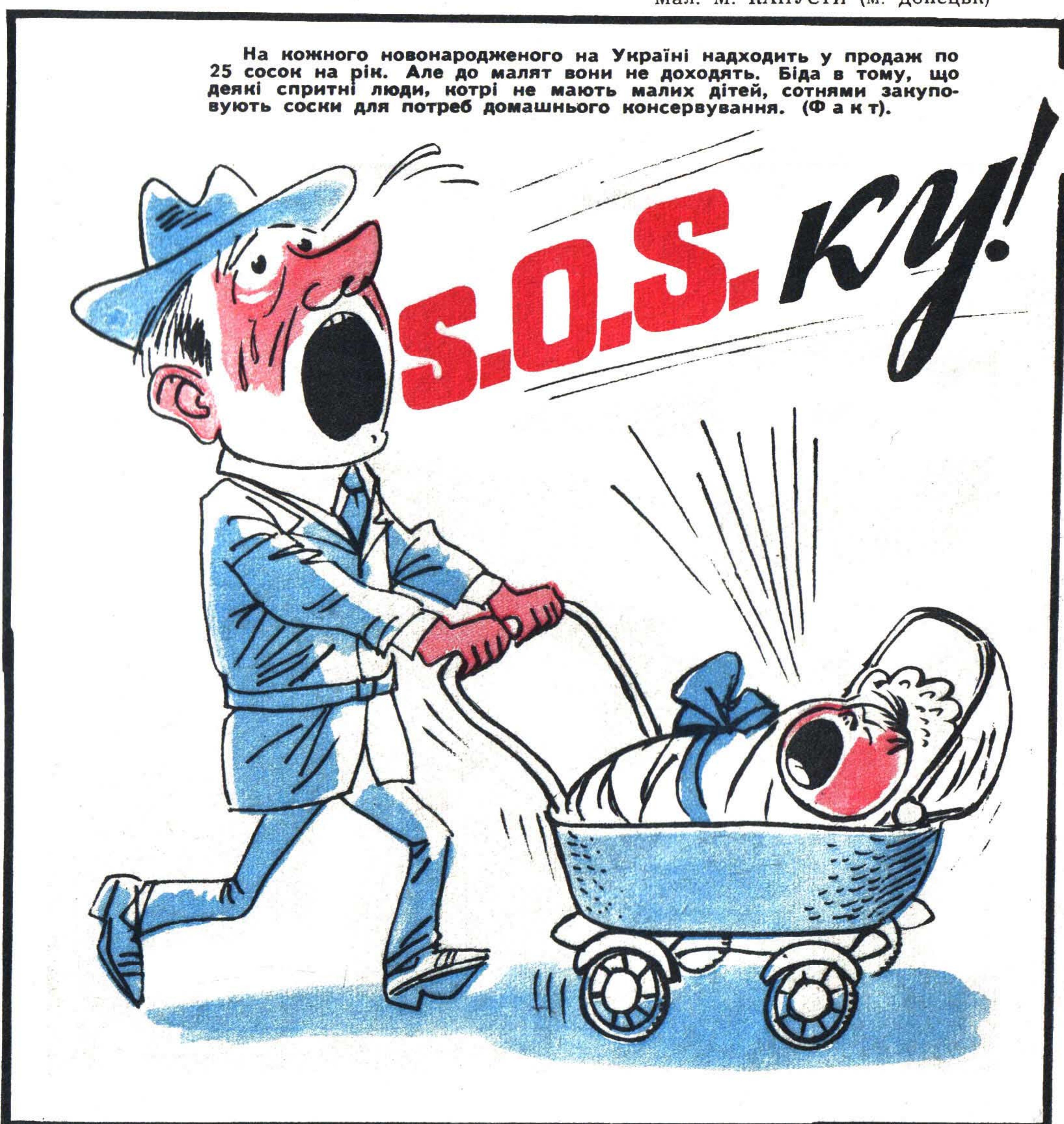
— Я не Дáце, я — Máра...
— Mára? Господи! Мабуть, мені не судилося піти на концерт з Даце. Усі двокопіечні монети витратила. Вас звату́ Mára?

— Ні. Я ощадкаса.
— Шо? Чи ви часом не хворі?
— Я?.. Ощадкаси не хворіють!
— Mára, годі мене дурити! Ходімте сьогодні ввечері на концерт! Я чекатиму на вас біля входу. Прикмета — у руці букетик анемон.

Я пішла. Познайомилася. Тепер у нас двійко мілких діточок. А якби телефон працював нормально, щаслива була б Даце... Одне слово, превелике спасибі начальникові телефонної мережі!

Переклада з латиської
Грина ЛІПОВЕЦЬКА.

На кожного новонародженого на Україні надходить у продаж по 25 сосок на рік. Але до малят вони не доходять. Біда в тому, що деякі спритні люди, котрі не мають малих дітей, сотнями закуповують соски для потреб домашнього консервування. (Факт).

Без слів.

Не—Я: — Що ви скажете про взаємозв'язок між реалізмом і романтикою?

Я: — Я не мислю собі реалізму без романтики, я не мислю собі романтики без реалізму.

Не—Я: — Чим в такому разі відрізняється романтика від реалізму?

Я: — Саме тим, що реалізм неможливий поза романтикою і навпаки — романтика неможлива поза реалізмом.

Не—Я: — А як ви розумієте

ПАРОДІЯ

Борис Буряк. Інтерв'ю з самим собою

взаємозв'язок між національним і інтернаціональним?

Я: — Так само. В національному я шукаю інтернаціональне, а в інтернаціональному — національне.

Не—Я: — І що таке інтернаціональне і що таке національне?

Я: — Відповісти на це питан-

ня дуже просто і водночас дуже складно. Ось вам методологічний шлях до його правильного розв'язання: щоб зрозуміти, що таке національне, треба наперед з'ясувати, що таке інтернаціональне, а щоб зрозуміти, що таке інтернаціональне, треба наперед з'ясувати, що таке національне. Злагнули?

Не — Я: — Здається, це діалектика.

Я: — Саме так. Діалектика.

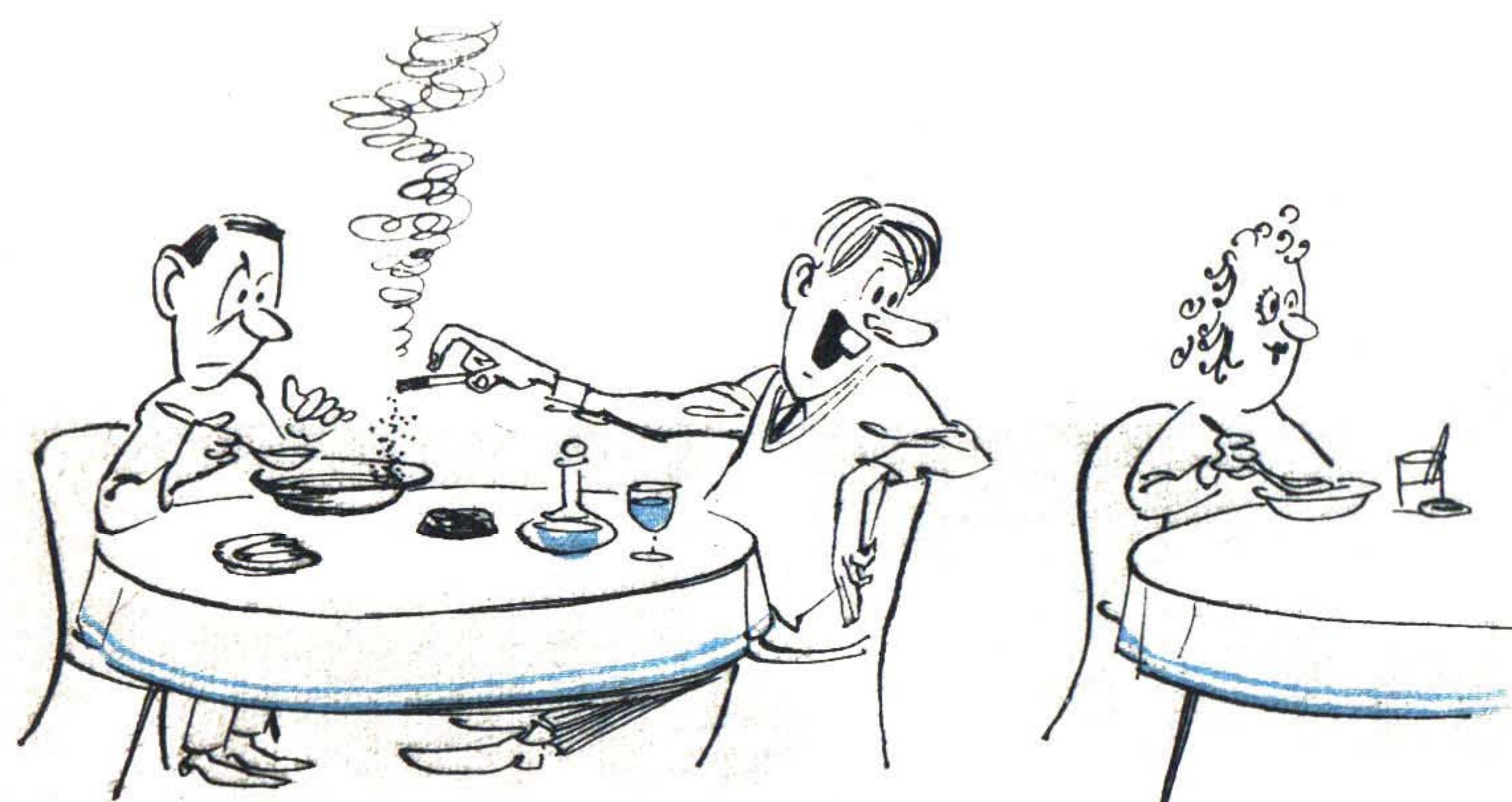
Не — Я: — Якої ви думки про фільми Хуцієва?

Я: — Про фільми Хуцієва високої думки Віктор Некрасов.

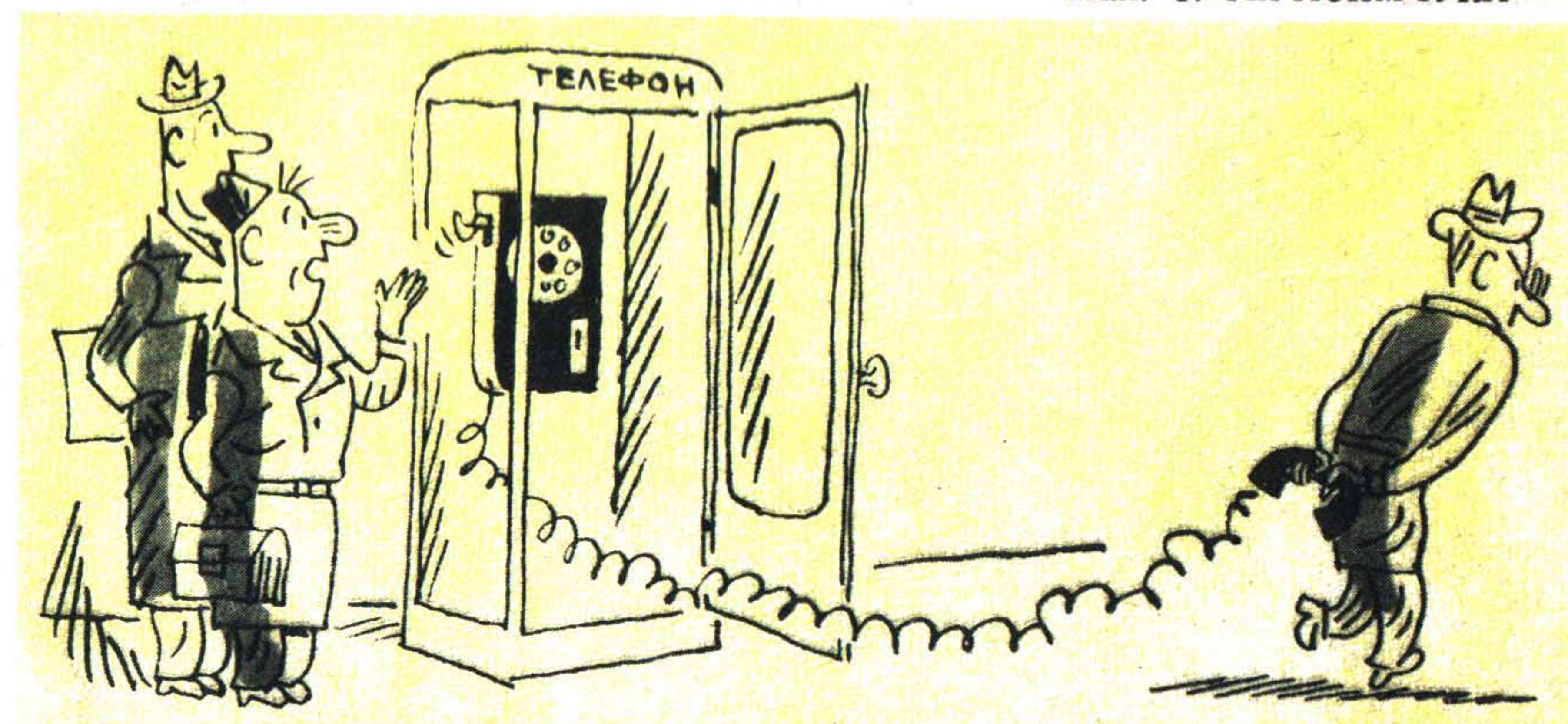
Не — Я: — Яка поезія вам більш до вподоби — Ющенко чи Шереметова?

Я: — А чи не здається вам, що інтерв'ю аж надто затягнулося?..

Юрій ІВАКІН.

— Приємного апетиту!

— Молодий чоловіче, ви ж забули повісити трубку!

Геральдичний вірус

Автореферат з прологом, трьома оригінальними розділами, але без епілога

Геральдика — наукова дисципліна, що вивчає герби — емблеми, символічні знаки, які присвоювали собі окремі особи, роди, громади і т. д. (з різних джерел).

Пролог. ПРИВІДИ І ДУЕЛАНТИ

Чернігівський відділ сільськогосподарської мікробіології, вірусології та імунології Українського науково-дослідного інституту землеробства розташований серед вікових дубів у старовинному палаці готичного стилю. Раніше саме таким затишним місцем віддавали перевагу аристократичні привиди. Вони в комфортном поселялися в таємничих закутках під сходами, а ночами, плутаючись у полах своїх білих хітонів, блукали темними коридорами й планомірно виживали небажаних ім законних мешканців.

Тепер привіді немає. Но водяться вони і в уже згаданому колишньому палаці, а нині науковому закладі. Зате там є Валерій Олександрович Рождественський — завідувач лабораторією вірусології, він же кандидат біологічних наук, він же доцент і він же, як документально свідчать сучасники, стихійна сила, здатна не лише мастерово роздмухувати серед колег вогнище середньовічних пристрастей, а й кваліфіковано вижити з різних стін усіх своїх опонентів.

Тому, проходячи коридорами відділу, науковець нервово озирається: ось зараз височить з-за рогу Валерій Олександрович і, відсвітувавши шпагою та вигукнувши «Іду на він, бо щось ти мені не подобається!», зробить ефектний випад. При цьому за іншим рогом обов'язково стоятиме добрий геній дуелянта, завідувачий відділом Вячеслав Іванович Ротов в адміністративному дрючку з руками і страхуватиме воявничого доцента на випадок його можливої невдачі.

Але якщо вже бути справедливим, то слід віддати належне Валерію Олександровичу: поки що невдач у нього не було.

Розділ перший.

ЩО ТАКЕ ЕТИЧНІСТЬ У НАУЦІ?

Молодий науковий співробітник лабораторії вірусології В-к відмовилася стати аспірантом В. О. Рождественського. Останній шляхом аналітичних роздумів прийшов до висновку, що цей вчинок не можна розцінювати інакше, як аморальній і неетичний. Оскільки ж Валерій Олександрович принципово не може працювати з людьми, які допускають аморальні та неетичні дії, то він поклявся позбутися В-к.

З цією метою Валерій Олександрович подав завідувачому відділом три доповідні записи, де вимагав накласти на неї три стягнення, які — за стратегічним планом — мусили стати приводом для наступного звільнення наукового працівника з роботи. У з'язку з тим, що В-к водночас була членом місцевому, В. І. Ротов оперативно надіслав доповідні даному органові на предмет якнайшвидшої видачі карної санкції.

Несподівано для Вячеслава Івановича та Валерія Олександровича місцевком вирішив, що серйозних підстав оголошувати В-к доганя немає, а тому й візвільно, але рішуче відхилив домагання настрильової адміністрації.

Потерпівши фіаско в місцевкому, Валерій Олександрович не втратив оптимізму і на найближчому засіданні науково-технічної ради відділу, яка мала розглянути питання про діяльність молодших наукових співробітників і обрати їх за конкурсом на новий строк роботи, став гаряче до-

водити, що лише негайне звільнення В-к може врятувати мікробіологічну науку від розвалу. Але члени ради все ж повірили, як і належить ученим, об'єктивній реальності і більшістю голосів висловили В-к своє довір'я.

Тоді Валерій Олександрович добув із адміністративних піхов ужено знайому нам шлагу мистецтв і, помахавши нею над головами злегка шокованих членів наукової ради, вигукнув: «У такому разі Іду на віл! — і з цими віщими словами зник у своїй лабораторії. Там він зібрав оперативну нараду і, скориставшись відсутністю В-к, силами двох аспірантів та одного лаборанта дуже емоційно затавував її антинаукову діяльність. Фактів, правда, було малувато, тому в хід пішло все. Її звинуватили навіть у тому, що вона брала участь в роботі профспілкової організації. Особливо на це натискав лаборант, він же — профорг лабораторії (чого не зробиш, дбаючи про своє наукове майбутнє!).

Протокол наради в уроочистій обстановці було вручене В. І. Ротову, і він досвідчено рукою підготував наказ № 167 від 27 серпня 1968 року, яким сказував неприміре йому рішення науково-технічної ради. У ті ж дні Вячеслав Іванович, ображений тим, що вперше місцевком не дав згоди на відсічення В-к від науки, своїм наказом вілив ій догану «за невиконання службового розпорядження по нагляду за санітарним станом території» (а перед цим було покарано даганою неслухняного заступника голови місцевкому та ще кількох науковців за невиконання службового розпорядження по розвантаженню сіна!). Підстава виявилася такою липовою, що у зв'язку з непередбаченими протестами партійної та профспілкової організацій довелося спішно підготувати інший наказ, яким догану з В-к було знято.

Але Валерій Олександрович не втрачає надії. Навіть Перцеві уже встиг надістати черговий протокол про те, що В-к «не дотримується етики». Що ж це — прикра, як говориться, випадковість чи система?

Розділ другий. ЯКИХ ЖЕРТВ ВИМАГАЄ НАУКА!

Працівник лабораторії вірусології В. — досвідчений науковець, випускник солідної академії — вирішив взяти участь у конкурсі на заміщення вакантного посади старшого наукового співробітника цієї ж лабораторії. Потрібна була об'єктивна характеристика. Валерій Олександрович категорично відмовився її дати. Конфлікт розглядалося відомство відділу.

— Я вважаю, що В. не доріс до участі в конкурсі. Він не має своїх наукових праць з вірусології, — скормовкою пояснив В. О. Рождественський.

Необхідно зауважити, що тут у Валерія Олександровича стався раптовий провал пам'яті. Він геть чисто забув про те, що у В. були опубліковані праці, під якими й сам Валерій Олександрович звичайно поставив свій підпис як співавтор. Партию нагадало йому про це, а нагадавши — зобов'язало протягом двох днів підготувати ха-

ПОДОРОЖ АМЕРИКАНСЬКОГО ЖУРНАЛІСТА

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

рактеристику. Валерій Олександрович зробив це, але затів образу. З почуття солідарності затів і Вячеслав Іванович, який теж вважав, що В. — занадто розумний для того, що бути старшим науковим співробітником. До того ж дозволяє собі критикувати адміністрацію. Після цього бідо-ласи створили такі умови для творчих держав на мікробіологічній нівні (включаючи дружню вкавізку чистити відділівську кобилу), що він мерцій звільнився. За власним бажанням Валерія Олександровича та Вячеслава Івановича.

За цим же бажанням розбіглися і всі інші працівники лабораторії, так близькуше керованої В. О. Рождественським. Розбіглися, залишивши, проте, своєму воявничому патронові плоди багаторічних шукань.

Чому ж так сталося? Ніякої наукової загадки тут нема. Суть у тому, що п'ять років Валерій Олександрович був не завідувачем, а тимчасово виконуючим обов'язки завідувача лабораторією. Тимчасовим же він був тому, що до вірусології не мав особливого відношення: у нього зовсім інша спеціальність. Валерій Олександрович боявся. Боявся колег — фахівців. У кожному він бачив потенційного конкурента. І протягом кількох років вживав усіх. Крім В-к. Вона залишилася останньою з тих, хто знат, що (як зауважив один із наукових керівників відділу) можна — чи треба — було ставити питання про невідповідність В. О. Рождественського посаді, яку він тимчасово обіймав.

Тепер дещо проясняється, зокрема те, чому це раптом після кількох років бездоганної роботи В-к й вчинки стали кваліфікувати, як неетичні.

Що ж до конкурсу, яким автор відкрив другий розділ, то залишається додати, що він — тобто офіційно оголошений у пресі конкурс — був неофіційно скасований після того, як подав документи учених, що захищив докторську дисерта-

цію. З ним Валерію Олександровичу було б важко тягатися.

Куди ж тепер штовхає науку бойовий доцент? А ось послухайте:

Розділ третій. ДО ПРОБЛЕМИ АСЕПТИКИ В НАУЦІ.

— Буду говорити відверто, — баґатозначно пообіцяв Валерій Олександрович і протягом наступних чотирьох годин викривав перед автором цього дослідження морально розкладених, безпринципних, аполітичних типів, що звали собі кубельце відділі і проники також у партійну та профспілкову організації. Всі вони виявилися алкоголіками і розпусками, а один навіть чи то переконаним монархістом, чи то запеклим контролево-революціонером. Проаналізував Валерій Олександрович і минулі своїх колег, причому побожився, що у одного з них вони навіки заплямовав.

— Звідки вам усе це відомо? — запитав врахування незвичайним енциклопедизмом автор.

— Ходять чутки. Врахуйте їх, а то ви чомусь саме з такими людьми розмовляєте, — ідеальним шепотком відповів Валерій Олександрович, уміло поєднуючи легкий шантаж із оригінальним трактуванням поняття «порядність». — Я, як позаду відмінної роботи, підготував дисертацію і навіть став доцентом. Правда, тепер шановний професор гірко касається, бо, дірвавши до любої науки, новоспечений доцент тут же став підсидкувати дорогої вчителя і не заспокоївся, аж поки той, кляучи свою колишню безпринципність, не змушений був виходити за тридіяте земель. Подалі від свого склонного висуванця.

...Ах, чому зараз немає герольдів — людей, які систематизували вже відомі персональні та родові герби і створювали нові емблеми! Автор обов'язково став би герольдом у старовинному палаці, а нині чарнігівському науковому закладі, й негайно запропонував би символічний знак персонально для В. О. Рождественського та В. І. Ротова. Головним у ньому були б три деталі: перехрещені истини шапка Валерія Олександровича й адміністративний дрючик Вячеслава Івановича, а внизу — маленький чорний вірус. Вірус властолюбства, адміністрування і нетерпимості до критиків.

Епілог. Поки що немає. Передбачається, що його напишуть як інші автори відповідно до Постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про заходи по дальшому поліпшенню науково-дослідних робіт у галузі сільського господарства», особливо наголосивши на питаннях ідейного загартування вчених, правильного використання кадрів та їх творчого зростання.

В. ЧЕПІГА.

Ілюстрації до їхньої демократії

Справжня демократія без рівноправ'я усіх громадян, то вже не демократія, а, пробачте, — пшик!

Тому-то ревнителі, «справжньої, вільної» демократії аж-аж стараються довести, що для них — усі рівні.

Тому-то для цього ось американського «борця за демократію» усі однакові: не тільки чоловіки, а й навіть, як бачите, оця беззахисна жінка з немовлям — він розмовляє з ними тільки зі збросю в руках.

І західнонімецькі демократи теж не вбачають різниці між чоловіками і жінками.

А тут — теж голови в руках: голови південно-в'єтнамських патріотів — у руках американських «захисників демократії». По-людському це називається неподільним бузувірством, страхітливим канібалізмом, а по-їхньому, виходить, — «демократичною свободою». Головорізи усміхаються, вони хизуються перед націленим на них фотоб'єктивом.

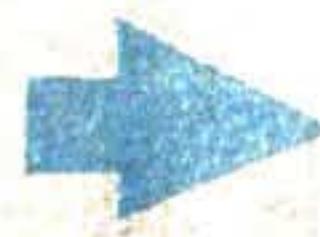
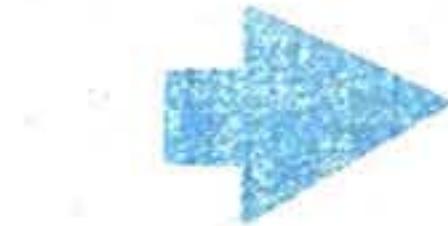

Гляньте-но, як кіжно, як дружно несуть вони на руках цього чоловіка, що вийшов на демонстрацію за людські права.

Хизуються, але не завжди. Оцей вчорашній говоріз, а тепер — полонений південнов'єтнамських патріотів, одержав листа з дому, і замість бравого вояка ми бачимо плаксиву бабу.

Еге! Виявляється, не дуже то хвоста бубликом тримати будеш, коли тобі його прикрутять!

Звичайно, всіх демонстрантів на руках носити — то вже завелика розкіш була б. Тому цю західнонімецьку жінку-демонстрантку не несуть. Та й навіщо, питаетесься, нести, коли в неї розкішне волосся. Можна й по-простому, по-демократичному з нею обійтися. Зате голова П — в надійних руках.

ПОРОСЯЧЕ ХОББІ

Кожна людина має своє хоббі. Один колекціонує поштові марки. Інший збирає наклейки від пляшок. Третій — галстуки видатних людей. Анатолій Павлович Потанець колекціонує свиней.

Коли саме у директора Миколаївського маслосирзаводу з'явилося таке своєрідне захоплення, не знає ніхто. Знають лише, що Анатолій Павлович прийшов на ринок, зупинився перед кліткою з маленькими поросятками, і серце його забилося.

— Золотенькі мої. Дорогенькі мої. Заберу я вас до себе. Бо ж потрапите до якогось безгосподарника, то ребрами будете торочити. А в мене і сироватка і маслянка...

Отак людина і стала колекціонером.

Слава про колекціонера облетіла всю Миколаївку. Докотилася вона й до Одеси.

Прийшли народні контролери, оглянули ту потанецьку колекцію, що довго рахували, перевіряли і встановили: порушення норм відгодівлі свиней в індивідуальному господарстві. З жовтня 1967 року по липень 1968 року А. П. Потанець відгодував і здав Миколаївському «Заготскоту» 6 свиней. На суму 1091 карбованець.

Отака подяка.

Людина тварин любить, а вони — порушення норм!

Людина ті свинята такенськими рукавичками на базарі взяла. На дорослих свиней виховала. А вони — порушення норм! Та й чому про хороший приклад ніхто сказати не хоче. Ще не встигла перша Потанцева паця по-дорослому рохнути, як вже досвід директора підхопили інші. Головний інженер заводу В. І Новицький собі колекцію завів. Старший лаборант В. Я. Балан — собі. Перший на 885 карбованців свиней виховав, другий — на 406 карбованців. А кому зували? На ринкові, може, як спекулянти? Ні. Як годиться, через той же «Заготскот», або ж у чайну Миколаївську. Мовляв, іхтє, люди, поправляйтесь на здоров'ячко.

Були ще мудреелі, що хотіли Анатолія Павловича Потанця звинуватити в іншому. Мовляв, незаконно відходи з заводу тягнув. Але тут вже дзуськи, Анатолій Павлович прiper іх фактами.

По-перше, сироватка безплатна. Замість того, щоб її у каналізацію виливати, хай краще куторилі нею ласують. В колгоспах району також є куторилі. Та вони щось до сироватки не дуже. Та й колгоспи не встигають забирати...

А, по-друге, Анатолій Павлович щороку засіває ще й 50 соток кукурудзи у колгоспі ім. Мічуріна. Спеціально для своїх поросят.

А тут закидають, ненормальне явище. Порушення норм.

Що, може, нормально було б, якби поросята з голоду кантати виводили?

Були ще мудреелі. Закидали вони свиноколекціонерам-любителям з Миколаївського маслосирзаводу таке. Що ж ви, хлопці-молодці! Солідні стільці висиджуєте, мудрі голови на в'язах носите, а громадянської свідомості у вас, як кіт наплакав. Окуркулюєтесь. Не добре! Ой недобре!

Хе, таке сказали! Чому ж недобре, коли в кишені завжди свіжа копійка є? А стільці то таке діло — сьогодні ти сидиш, а завтра інший сяде.

Тож не зівай, Хомко...

Є. ДУДАР,
спец. кор. Перця.

м. Миколаївка
Одеської області.

Ласкаво просимо!

Ні, що не кажіть, а спеціалізація — прогресивна штука. Особливо, в умілих руках. Коли, скажімо, за діло береться спеціалізоване управління № 531, то вже так і знай: діло закіпіло!

Воно, правда, і без цього спеціалізованого управління у нас, у колгоспі, останнім часом теж дещо зроблено. За останні чотири роки, наприклад, електрифіковано всі чотири села, що входять у нашу артіль. В одному селі споруджуємо школу на 420 учнів, в другому вже звели шкільну ідальню та житловий будинок для вчителів. Продмаг збудували. Медпункт. Гараж. Поряд з гаражем — ремонтну майстерню. А поблизу майстерні баню збудували.

З банею, одверто кажучи, у нас вийшла запарка. Поки стіни викладали, дах покривали, діло у нас ще посувалося уперед. А коли дійшло до монтажу котельного устаткування, довелося податися до спеціалістів.

Іх, правда, довго шукати не

прийшлося. Монтаж котельні підрядилося зробити Івано-Франківське спеціалізоване управління № 531, кероване т. Сергієвим В. А. Товариш Сергієв уклав з нами договір 13 лютого 1967 року і зразу ж як уявся, як уявся той договір вивчати, так ще і нині з рук його не випускає. Розгорнув велими кипчу діяльність по вивченю договору, і єдине, чого ще не встиг зробити, так це приступити до монтажу котельні в нашій бані.

За два роки, що вже от минають, ні разу не вдалося заманити в баню ні начальника спеціалізованого управління, ні хоча б когось із його підлеглих.

Може, ти, Перче, пошлеш наших підрядників у баню?

Тільки ж дивись, ласкаво з ними поговори, щоб не образилися. Бо вони ж, сам знаєш, — спеціалізовані...

Д. БРОШКО,
секретар партбюро.

Колгосп ім. Я. Галана
Косівського району
Івано-Франківської обл.

ДЕ РОДНІ УСЛІДИ

ЩОБ НЕ ЗАБУТИ

— Навіщо ви, кумо, зав'язали вузлик на хустці?
— Та це, щоб не забути посваритися з сусідкою.

Повідомив С. Д. ТРОХИМЧУК
з с. Гали Новоград-Волинського району
Житомирської області.

БІЛЬШЕ НЕ БУДУ

— І доки ти питимеш ту горілку? — накинулась на чоловіка дружина.
— З сьогоднішнього дня не буду, — пообіцяв чоловік, — хіба п'яномо хто в рота налє.

Повідомив Г. ХВОСТЕНКО
з с. Улянівки Білопільського району
Сумської області.

МАЄ РОБОТУ

На порозі сидить хлопчик і єсть грушу.
— Петрину! Принеси-но води, — гукає мати.
— А я що, роботи не маю, чи що?

Повідомив А. СЕМЕНКО
з с. Малинця Хотинського району
Чернівецької області.

ЗДАЄТЬСЯ, СКЛАВ

Виходить із аудиторії студент. Товариш його запитують:
— Ну, що, склав чи ні?
— Здається, склав... — відповідає студент.
— А про що він тебе запитував?
— Хто його знає: він же запитував по-німецько-му.

Повідомила Т. Я. ГЕЛЕВЕРИНА
з м. Дніпропетровська.

ТАТО ПІД ТЕРМОМЕТРОМ

— Ти чого прийшов під градусом?! — лає жінка на чоловіка, а мала дочка слухає.
Наступного вечора жінка пішла до сусідки. Коли несподівано прибігає дочка і злякано каже:
— Мамо, тато знову прийшов під термометром!

Повідомив О. Ф. КУРОВСЬКИЙ
з с. Малехова Нестерівського району
Львівської області.

«БУДЕ ТЕ, ЩО БУЛО ТОГО РАЗУ»

Прийшов болільник на стадіон, а там всі місця зайняті. Він тоді до якогось молодого чоловіка:
— Посунься, а то буде те, що було того разу.
Чоловік посунувся і розгублено запитав:
— А що було того разу?
— Та простояв увесь матч, — відповів болільник футбола.

Повідомив В. ДУБИНА
з с. Межової Дніпропетровської області.

МИСЛИВЕЦЬ

— Куме, бачите зайця?
— Бачу, — відповідає той.
— Ну, стріляйте ж!
— Ні, куме, як я вистрілю, він втече, а тан хоч надивлюся на нього.

Повідомив П. В. КВАЧУК
з с. Мурівани Котовського району
Одеської області.

АНУ ГРАЙ!

Було це давно. Зійшлася молодь краю села погуляти, а грati, звісно ж, нема на чому.
От і взяўся один парубійко губою пригравати. Довго він грав, аж губи йому попухли, а потім і перестав.

Підходить до нього один здоровило, підніс кулак до губів, та й каже:

— Ану грай, а то гармошку поб'ю!

Повідомив М. А. БЕДРИК
з с. Розсохуватця Новоархангельського району
на Кіровоградщині.

І МЕНІ ПЕРЕЦЬ...

Якось на пошту прийшла одна жінка і каже начальникові, щоб виписав їй «Перець». Почувши це, старенька бабуся, яна теж була на пошті, сказала:
— Будь ласка, випишіть і мені хоч один кілограм перцю, бо будемо різати кабана, то щоб було.

Повідомила Н. В. ПЛОСКІНА
з с. Неліпино Свяловського району
Закарпатської області.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

З Опішні Зіньківського району Полтавської області надійшов лист про халатну роботу завідуючої місцевим продовольчим магазином Походун М. В. Тє в нєї впало, те десь пропало, а магазину, від того одні збитки. Марія Владиславівна тільки й знала, що нестачі погашала.

З Управління охорони громадського порядку Полтавського облвиконкому повідомили, що Походун М. В. від обов'язків зав. магазином увільнено.

— Зайдіть через місяць у цю ж хвилинку!

На загальних зборах Максим Кукса виступив з усією принциповістю.

— Можливо, товариш Рачок на мене образиться. Я особисто нічого не маю проти Павла Мусійовича, але муши сказати. Усім відомо, що він видатний ледар, жодного завдання в строк не виконує, у робочий час у шахи грає, а у відрядження поїде, то цілими днями на річці з будиночкою просиджує... і ніхто йому на це не вкаже! Диво, та й годі!

Павло Рачок нічого на тес не відповів. З досвіду знов: у таких випадках краще промовчати, аби не зосереджувати на собі увагу.

А після зборів, на вулиці, вони опинилися поряд. Йшли мовччи.

«Зараз почне капості говорити,— подумав Кукса.— Він з тих лагідних, що солодкі, аж поки ім на мозолю не ступиш...»

ками столиками люди навстоїчки іли бутерброди, запиваючи їх «Перцівкою», «Кмінною» і «Українською» без перцю. Крізь суцільний дим розгледіли вільний столик.

За якусь хвильку Рачок поставив перед Куксою тарілку з двома бутербродами і дві склянки з горілкою (в один — сто п'ятдесят грамів, у другій — п'ятдесят).

— Ні, ні, вже не протестуйте,— помітивши заперечливий рух Кукси, довірливо прошепотів Рачок. — У мене ж нирки, мені взагалі не можна. Це вже я так, заради вас, з такої нагоди... А вам то що? При вашій фактурі — це все одно, що слону — таблетку пірамідону... Хе-хе!

«Ага, почалося! Про фактуру згадав. Зараз вип'є, посміливішає, і тоді вже про мою пихату пiku скаже... Шо ж, побачимо, наскільки я тонкий психолог...»

— Давайте! За ваше здоров'я! Перехилили.

— Ото ж я й кажу,— жуючи бутерброд, продовжував Рачок, — правильно ви мене покритикували, щиро. Ледарюю іноді, це факт... А чому, питаетесь? Ніхто цим ніколи не поцікавився... Річ у тому, що робота мене не задоволяє. Морально! Візьмешся іноді, засукаєш рукави, а де результати, питаю я вас?

«Справді, недобре якось вийшло,— аналізував Кукса.— Не такий, може, він безнадійний ледарюга, як мені здалося... Зовні про людей судимо, поверхово... А втім, треба бути на чатах... Зараз розійтесь й почне теревенити про те, що я очерствів, зазнався, а сам ось уже три місяці внесків у касу взаємодопомоги не сплачу...»

— Послухав ото вас — й подивився на себе збоку... Душу ви мені всю перевернули... Страйвайте, я зараз, коли вже така розмова пішла...

Рачок кинувся до стойки і тут же з'явився з двома новими склянками. І знову ж, собі — менше, співрозмовникі — більше.

Перехилили. Взялися за бутерброди.

«А що, обличя в нього присмне, раніше якось не звертає уваги... От як буває. Працюєш з людиною довгий час, а все не знаєш її... і нату-

ра він куди тонша, видать, ніж мені здавалось...»

— Не прикро, — тягнув своєї Рачок, — коли тебе критикують. Аби я відчував, що то щиро, без усяких тих...

Максим Петрович Кукса вже з симпатією дивився на Рачка, який стояв напроти. Хоч здавалося Куксі, що голос у колеги став якийсь притишений, ніби доходив з другої кімнати.

Після чергової чарки голос Павла Мусійовича лунав уже зовсім здалека. Уривками.

— Я люблю щиріх людей... Для мене головне — щирість, відвертість. Прямота!.. Краще з щирим загубити, ніж з нещирим знайти!

«А він симпатяга! Ти-богу, симпатяга! З таким, як говорять, пішов би у розвідку...»

Хотів Максим Петрович сказати про це Рачкові, але той знову пішов до стойки.

Коли перехилили чергову чарчину, знову згадав про розвідку і схотів про це сказати колезі, але раптом забув, як його ім'я та по батькові. Потім долинуло до нього:

— Вийдемо на свіже повітря.

А далі вже нічого не чув.

...Це вже вранці, прокинувшись у витверезнику, згадав, ніби доносився до нього вчора чийсь знайомий голос: «Подивіться, товаришу міліціонер, до чого можна допитися! Отак розлягтися на тротуарі! Ганьба! Це ж треба! Відвезіть його швидше куди слід, аби не паплюжив вигляду наших гарних вулиць!

...На чергових зборах Павло Мусійович Рачок виступив з промовою.

— Можливо, товариш Кукса на мене образиться, але не можу мовчати. Нічого особистого проти Максима Петровича не маю. Більше того, завжди поважав його за принциповість, прямоту. Я йому те навіть у вічі казав. Пригадуєте, наприклад, як він гостро й справедливо мене критикував. За те, що я ледар. Але я так гадаю: краще вже бути ледарем, ніж п'яницею, що на тротуарах вилежується й у витверезник потрапляє... Коли я неправий, то нехай товариши мене поправлять...

Є. КРУКОВЕЦЬ.

ПОМОСТЬ

ГУМОРЕСКА

Та Рачок — ані пари з вуст. Коли мовчанка стала вже якоюсь непристойною, нарешті заговорив.

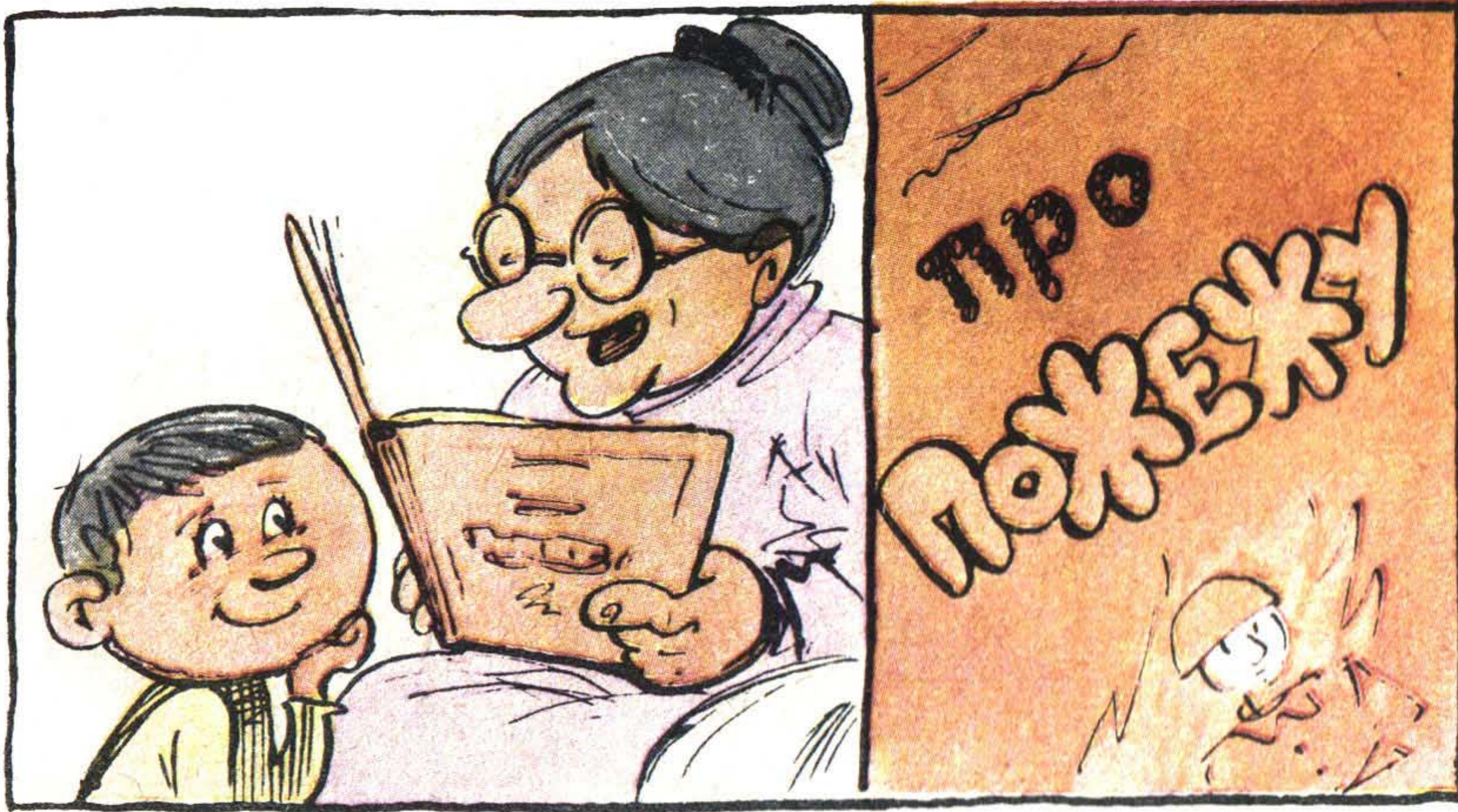
— От ви мене, Максиме Петровичу, погудили, а я вас поважаю. За принциповість, за відвертість. Інший отак собі помовчує, посміхється, а там, диви, при нагоді з-за рогу як вріже... А ви прямо, у вічі... Бо, відчуваю, щиро прагнете, щоб я виправився...

«До чого він гне?» — розгублено міркував Кукса.

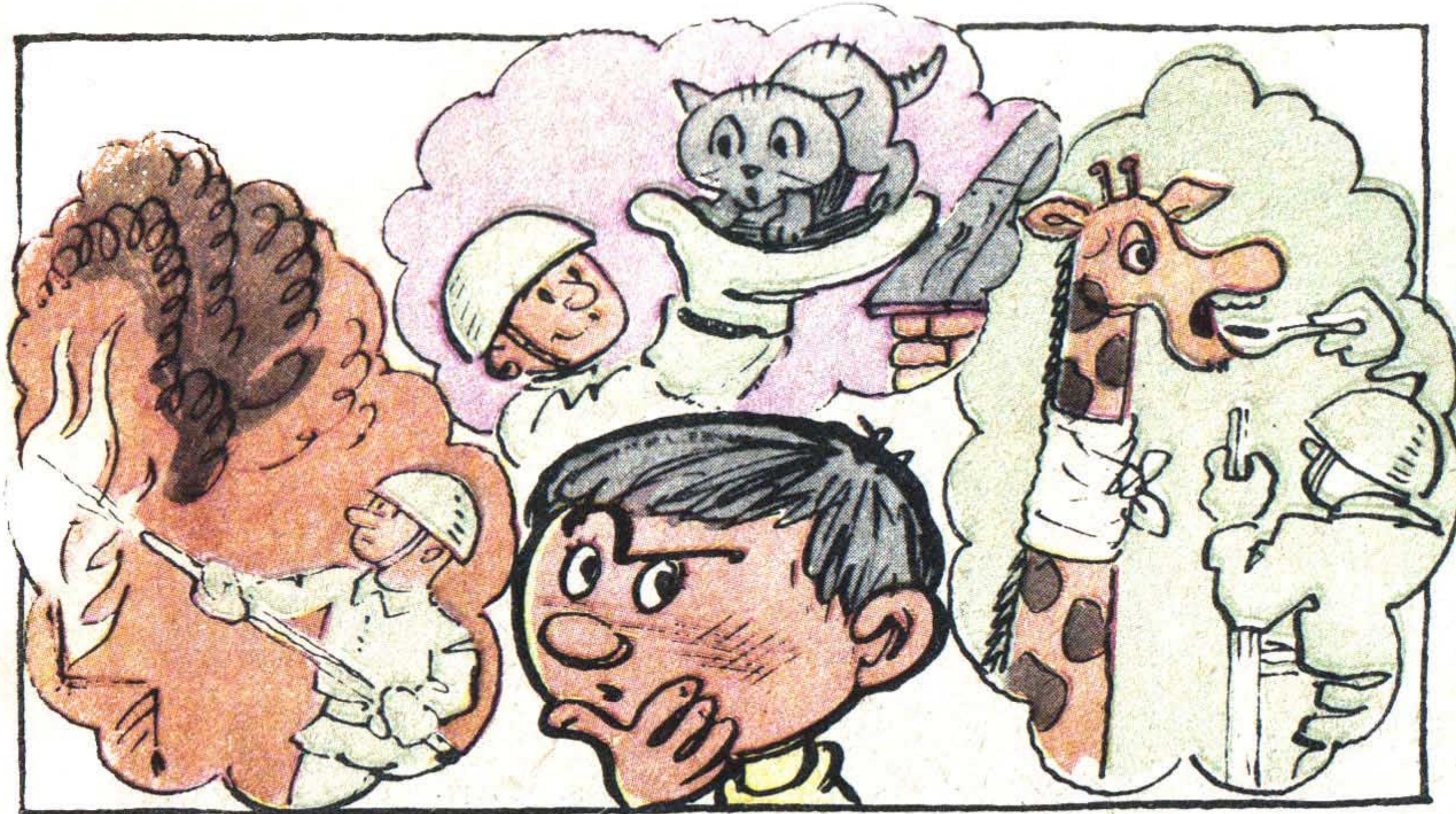
...Я навіть сам давно вже збирається з вами щиро поговорити... поділитися своїми переживаннями, сумнівами... Та все обстановки підходящею не було... — Рачок підхопив Куксу під руку. — Ось давайте заскочимо на хвильку сюди, перехилимо по маленький і поговоримо.

«Не випадає якось відмовлятися, коли людина отак душу перед тобою розкриває», — подумав Кукса. Зайшли в «Бутербродну». За висо-

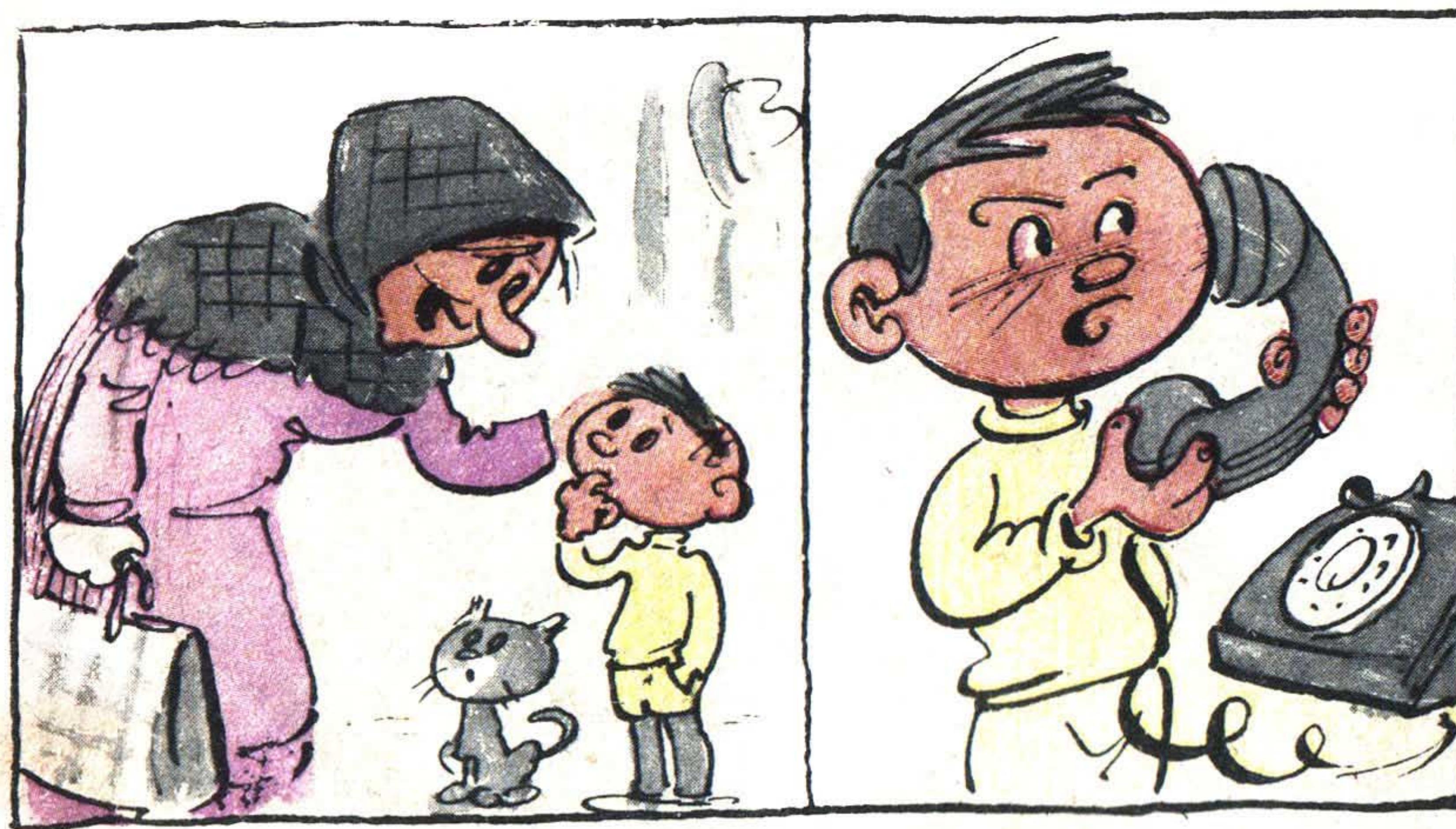
Мал. Л. ТЕЛЯТИКОВА

Бабуся часто читала Тарасику книжечки. Одного разу вона прочитала цікаву книжечку про пожежників.

Виявляється, ці дяді не тільки пожежу гасять. Вони також можуть зняти кицьку з даху, вирвати зуб у бегемота і ще багато в чому допомогти.

Зоставшись один, Тарасик вирішив і собі скористатися допомогою пожежників. Він подзвонив по телефону...

І коли по драбині пожежник вліз у вікно, Тарасик просив його зняти з шафи варення.

ДІФРЕНЦІЯ

ПОДОРОЖ ДО БРУДЛЯНДІЇ

Казка діда Явуха

(Продовження)

І Вова пішов вперед. Не встиг він зробити кілька кроків, як побачив такий напис: «Прямо підеш, у Брудляндію попадеш».

Йти у Брудляндію Вові аж ніяк не хотілося, дарма, що він був брудним і не любив умиватися. Вова звернув ліворуч. Трохи пройшов і прочитав: «Ліворуч підеш, у Брудляндію попадеш».

Довелось повернути праворуч.

Але й тут видився напис: «Праворуч підеш, у Брудляндію попадеш». А далі Вові нікуди було йти.

Хотів іти Вова чи не хотів, але його повели. Знаєте, хто повів? Пацюки.

Які ж величезні були ці пацюки! Як вовки! Вова навіть не підозрівав, що пацюки можуть бути такими великими. Це були не просто великі пацюки, це були ще й озброєні пацюки. На головах вони мали заіржавлені залізні шоломи, через плечі на брудних ремінцях у них висіли брудні іржаві шаблі, в брудних лапах вони тримали брудні іржаві пістолі. Йшли пацюки на задніх ногах. Оці великі брудні озброєні пацюки взяли Вову в полон і кудись повели.

«Дресировані вони, чи що? — думав Вова. — Може, з цирку якого втекли? От було б добре, коли б вони при-

вели мене до свого приборкувача. Але хіба можуть бути пацюки такими великими? Якісь це дивні пацюки».

А пацюки вели Вову все далі і далі, і навколо ставало все темніше і брудніше.

— Куди ви мене ведете? — запитав Вова.

— До їх величності короля Бруднуля XII-го! — відповів найстарший і найбрудніший пацюк з сивими вусами і червоними заплилими очима. Навіть голос у цього пацюка здавався якимсь брудним.

...А яким же брудним був сам король Бруднуль XII-й!

Він був таким брудним, що бруд заважав роздивитися, хто ж він такий: чи це великий брудний пацюк, чи це маленький брудний чоловічок. У вусах Бруднуля XII-го росла гречка, у волоссі та бороді бігали собі павуки та снували павутину, нігті Бруднуль, мабуть, ніколи не підрізав, бо вони аж позакручувалися. Подивився Бруднуль на Вову своїми брудними очима і сказав:

— Попався? Тепер ти з моєї Брудляндії ніколи не вийдеш, назавжди моїм слугою залишишся!

Після цього король Бруднуль XII-й наказав пацюкам відвести Вову в найтемніше, найбрудніше, найпідземніше підземелля.

Сів там Вова на брудній соломі і заплакав. Коли чує:

— Рох-рох-рох, не треба плакати. Сльози горю не зарадиш. Сльози тільки бруд по щоках розмажуть.

— Ти хто такий? — запитав Вова і плакати одразу перестав.

— Я поросяtko. Мене пацюки в полон взяли, бо я було дуже брудне. Мої братики і сестрички люблять митися, а я ні. Я маму не слухалось, жодної калюжі не минало, от і потрапило сюди.

(Далі буде).

— Візьми свій сир. Я пожартувала.

Сьогодні, як завжди, все почалося за розкладом. Мене зустріли на порозі традиційною вимогою: «Дихни!». Після цього пролунав стереотипний вигук: «Знову нализався!».

Знаючи характер дружини, я на космічній швидкості шмыгнув у сусідню кімнату і причаївся на дивані. Хотілося спокою, бо й печінка давала про себе чути.

Але не така-то моя дружина, щоб відступити... З палаючими від гніву очима вона знову почала стандартну мораль, яку з великим успіхом можна було б записати на магнітофон і транслювати по радіомережі як вечірню програму для чоловіків.

Розпочиналась вона пишним вступом. Після цього йшли підрахунки. «Ти в середньому за день випиваєш 200 грамів... За рік 73 кілограми... А при твоєму 15-річному стажі це буде 1.095 кілограмів горілки...» Тут дружина робила багато значну паузу...

Я знат, що зараз цю кількість буде переведено на гроші. Потім піде класичне визначення дії ал-когою на організм. У фіналі трагічно прозвучить, що зі мною дружина загубила свою молодість. Знав, але стогнав і мовчав. Стогнав, бо в клятій печінці ніби сто чортів гопака різали... Мовчав, бо з дружиною в цей час краще не дискутувати.

Лишень огортає мене жаль. Всі навколо знали, що я непитущий. А от при нагоді мушу випити. Візьміть останній тиждень. Сиджу в понеділок у кабінеті, коли це телефонний дзвінок тінь ділін:

— Товаришу Кнопочка, до нас приїхала група по обміну досвідом. Зайдуть до тебе. Ти там

З нагоди 50-річчя Білоруської РСР

Вожику! Сусіде! Взяв я од людей,
Що в твого народу — славний ювілей!
То вчини вже ласку, не вважай за труд —
Повіншуй од мене свій трудящий люд.
Передай же, брате, на п'ятдесят літ
Милій Білорусі щирій мій привіт.
А при цій нагоді ще й таке повіт:
Зичать читачі мої читачам твоїм —
Хай живеться в мирі, множиться добро,
Сміх і щастя!

ПЕРЕЦЬ,
щирій твій сябро.

Владислав ЯКУБОВСЬКИЙ

АНТИРОМАНИ

Першого дня, коли я побачив її, то розповів усе про себе.

На другий день, коли ми зустрілися, вона розповіла мені все про себе.

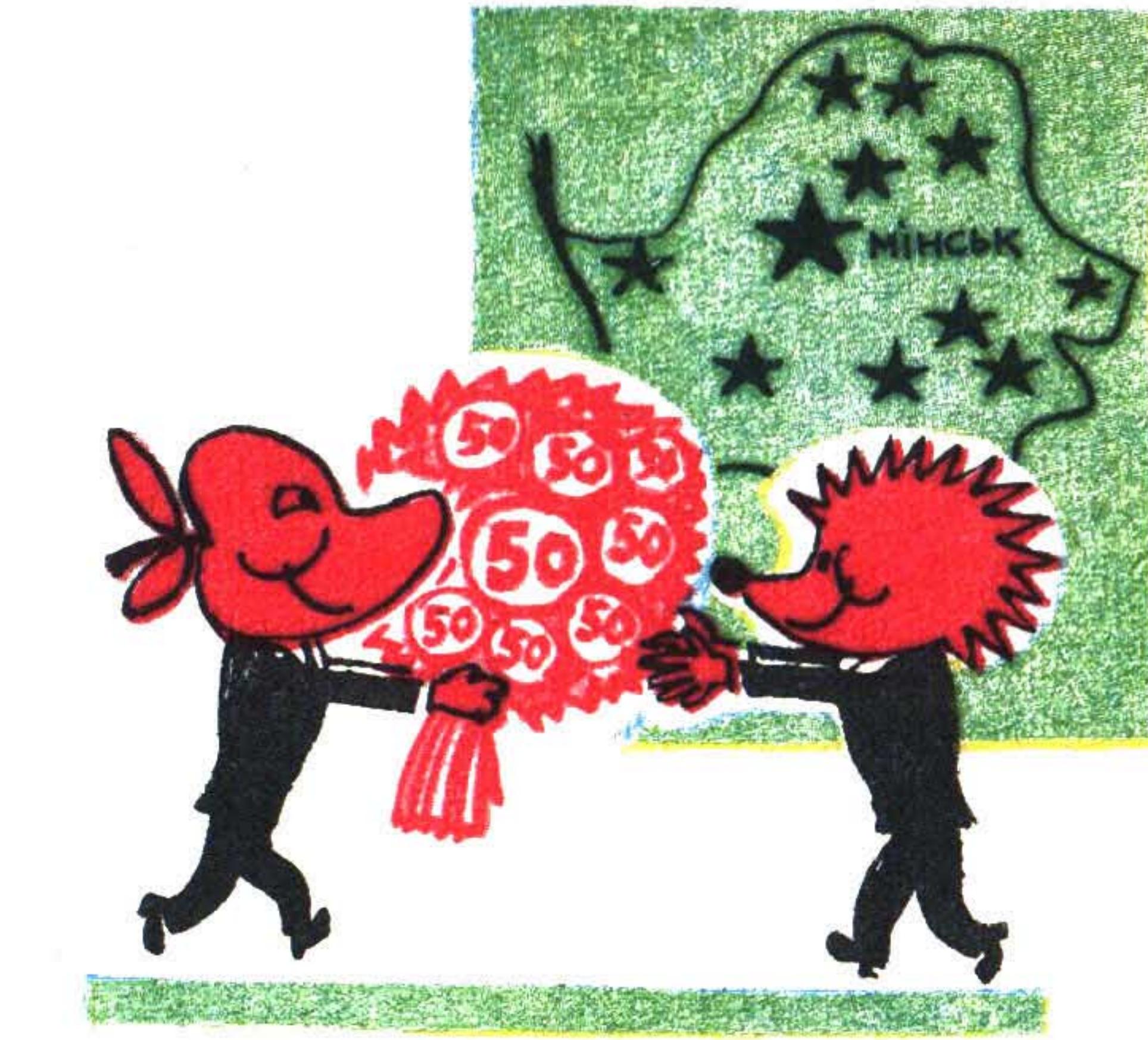
На третій день нам вже не треба було зустрічатись.

Першого дня я говорив її про свою дружину і наше подружнє життя. Про те, що я не можу жити з дружиною, і що лише вона може мене зрозуміти.

На другий день вона розказала мені все про свого чоловіка: що розчарувалася в ньому, і що лише я можу дати їй щастя.

На третій день її чоловік зустрівся з моєю дружиною.

Вони щасливі.

Першого дня, вже після першого погляду, я сказав їй: «Люблю».

На другий день вона відповіла мені: «Я тебе теж люблю».

Ми забули домовитись на третій день.

Першого дня ми домовилися на другий.

Другого — на третій.

I так домовляємося вже дванадцять років.

Лише досі не знаємо, навіщо.

Я зненавидів її з першого погляду.
Вона сказала, що не може дивитись на мене.
Ми — подружжя, вже двадцять років.

Переклад з польської
М. ДМИТРІВА.

Останнє «дамо!», написане Хмельницьким облвиконкомом, одержав і Перець. Там сказали, що в селі закінчуються роботи по електрифікації, після чого заходиться коло радіофікації. Повідомлено про це і снаржників.

На лист облвиконкому звернули увагу фахівці з електротехніки. Вони прийшли до висновку, що папір, на якому написано лист, просочено новим компаундом — канцелярським чорнілом, і він зіграв роль ізоляції... від дійності.

Свої висновки фахівціґрунтують на тому, що лист датовано 7 серпня, журнал — груднем, на носі вже новий рік, а в селі Струга, як повідомляють з «по той бік шляху», ось уже вісім років без змін!

ЩО МИ ЗНАЄМО І ЧОГО НЕ ЗНАЄМО

ЕФЕКТ ІЗОЛЯЦІЇ

Папір це, між іншим, і канцелярська сировина й ізоляційний матеріал.

Щоб стати ізоляційним матеріалом, він просочується різними органічними сумішами. Іх звуть ще — компаундами. Такий папір застосовується в електротехніці.

Робляться спроби застосувати в електротехніці і канцелярську сировину. Вивчають ізоляційну силу чорнила та пасті до шарикових ручок.

На Хмельниччині, наприклад, зареєстровано вже кілька вдалих спроб заміни органічних компаундів чорнілом. Ним про-

сочують папір і цим досягають ефекту ізоляції.

У Новоушицькому районі є село Струга. Так в одній частині села, по цей бік шляху, там є й електрика і радіо. А по той бік — темнота і німота. Ще в 1960 році шляховики вивели з ладу підземний кабель і позбавили частину села і світла і радіоголосу. І ось уже 8 років невтомні листоножі бігають з повними сумками скарг. Ті, що живуть «по той бік шляху» просять дати лад підземному кабелю. А з хмельницьких канцелярій — заспокоюють: «дамо!».

думаю, не вип'ю, ще подумають, бознацо, обра-зяться...

У вівторок під кінець робочого дня мені по-дзвонили з відділу постачання.

— Ну, товаришу Кнопочка, гони могорич. Ми тобі такий апаратик у комбінат даемо, що пальчики оближеш. Приїжджає, подивиша.

Що мені залишилося, як не поїхати і подивитися?..

У середу у нашого шефа були іменини. Думаю собі, не вшануєш — хто його знає. Воно, начальство, таке: спочатку промовчить, а при нагоді згадає...

Ідучи в четвер на роботу, я твердо поклявся, що і в рот сьогодні не візьму.

Надвечір до мене завітав начальник паливного тресту. А для нашого комбінату паливо, як для риби вода. Спробуй тут круто повернути...

У п'ятницю мені подзвонили з бухгалтерії:

— Товаришу Кнопочка, вам за цей квартал премія... Півтора окладу. Приїжджаєте — одержите.

У бухгалтерії мене так широ вітали, що я пустив сльозу.

Які милі люди, ну як з ними не посидіти?

У суботу вранці «швидка допомога» доставила мене у лікарню. Приступ печінки. Тиждень пролежав. У рот і краплині не брав...

Сьогодні прийшов з роботи, а дружина одразу за мораль... Ну хіба ж я винен, що в нас сьогодні були перевибори місцевому... А щоб я сам колись випив — ніколи такого не бувало. Усе по службі.

Павло ДОБРЯНСКИЙ.

м. Івано-Франківськ.

ГУМОРЕСКА

усе їм толком розкажи, покажи, обласкай і... Сам знаєш, люди з дороги.

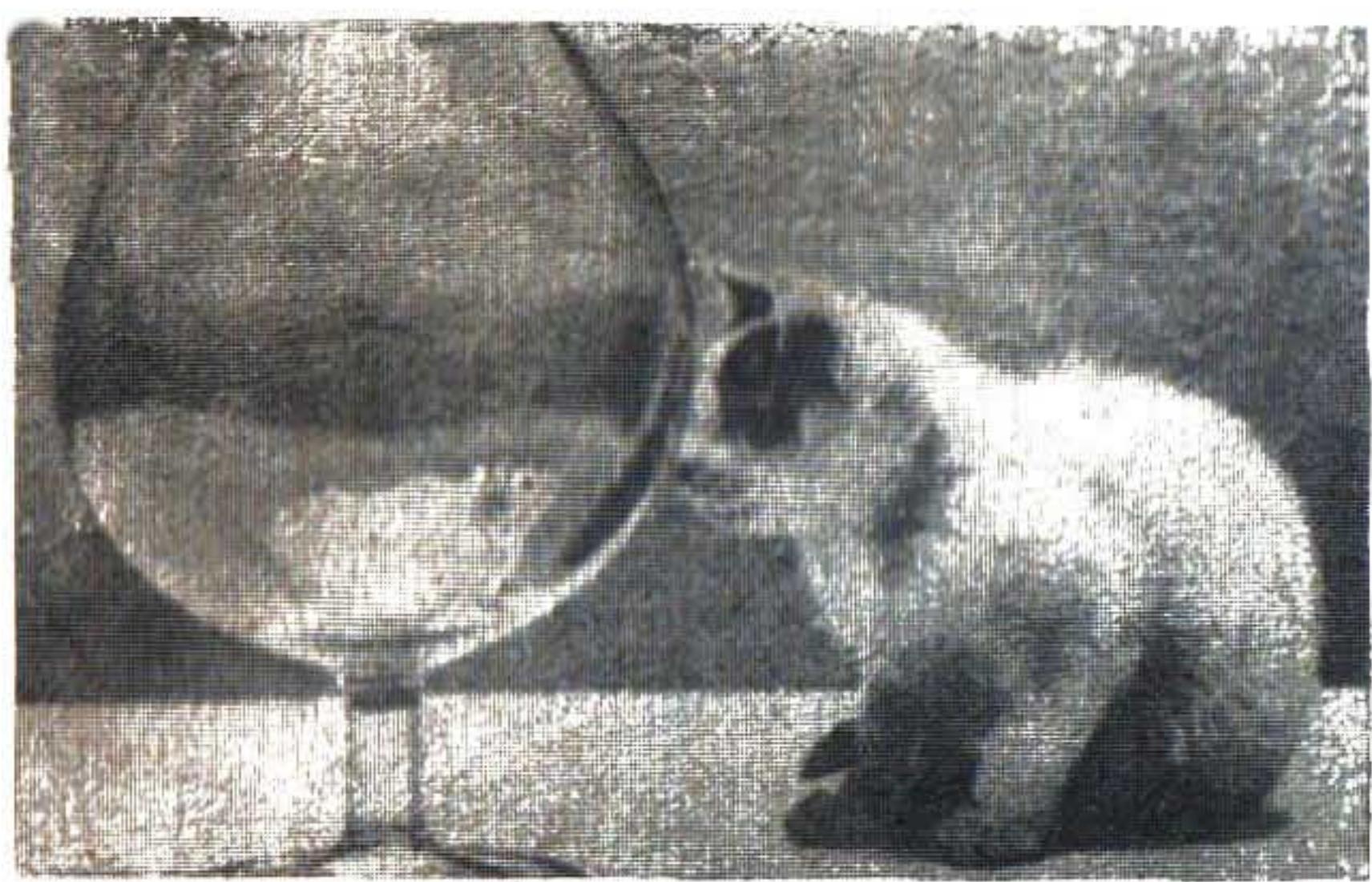
Прийшли до мене. Розповів їм усе, показав, тоді кажу:

— Померзли, мабуть, з дороги?

Приїжджі долонею об долоню у відповідь задоволено потирають...

Ну зайшли з ними... Характер в мене слабкий:

Веселий об'єктив

Без слів.

Друже ПЕРЧЕ!

Давно я просив, довго канючив, щоб тато купив мені дитячого велосипеда, а тато все відповідав, що не може знайти його в магазинах. Та ось мені пощастило, як у казці... Якось батько зайдов до магазину «Електрон» і за 18 крб. придбав мою мрію.

Та не довго я тішився своїм подарунком, бо велосипед виявився вередливим. Спершу у нього відлелів дзвоник. — Не біда, — сказав батько, — однаково, сигналити заборонено. Поїхали далі! Проте, небагато ми проїхали, — розладналася передача. Як не ремонтували її дорослі, а нічого зробити не змогли, бо снособочена рама.

— Не біда, — ще раз сказав батько, — Візьму тебе на бусі! Він зняв з себе пояса, прив'язав його до велосипеда і погів мене.

Другого дня поламалися ручки на рулі, бо зроблені вони з нирхної пластмаси, а через кілька днівувесь велосипед розпався, і залишилася мені купа брухту. Тепер усі діти сміються...

Не подумай, дядю Перче, що я якийсь там велолихач і побив свою машину. Іздив я обережно, а ось тепер муши плакати, бо пропала надія... А хіба ж то я один гірко плачу? Дорослі кажуть, що робить бекі-велосипеди Одеський завод ім. Тельмана. Розкажи, Перче, дядям, які тим заводом керують, що в них совіті нема, якщо вони малечу дурятъ.

М. Дніпропетровськ.

Сергій ШРАМКО.

Ти, звісно, знаєш, як приємно одержати нову квартиру, мати стелю над головою. Не менш приємно, коли в квартирі є ще й підлога. Нормальна, а не така, що нагадує пересічену місцевість і годиться хіба що для тренувань спортсменів-ходаків.

Я не спортсмен, а тому, одержавши таку квартиру, звернувся до будинкоуправління 714 Жовтневого району (кербуд тов. Тюременко) з проханням перестелити підлогу. Кербуд, добра душа, пообіцяв. Минув рік, другий, третій... Підлога з часом не покращала: вона, як і раніше, загрожує побутовими травмами. Однак у моїх взаємовідносинах з будинкоуправлінням з'явилася повне взаєморозуміння: я скаржусь — мені співчувають, я наполягаю — мені обіцяють. Вже дійшло до того, що сам начальник Жовтневого РЖУ тов. Погорельський пообіцяв: ремонт зробимо у 1969 р. Та коли саме — невідомо, бо інженер будинкоуправління тов. Войналович попередила мене: ще раз поскаржиться — ремствуйте на себе. Усі скарги проходять крізь наші руки, а руки, хе-хе, можуть зробити ремонт... і не зробити.

Прошу, Перче, зарадь моєму лихові, бо я вже скоро боятимусь заходити у власну квартиру.

Р. ПОГРЕБИНСЬКИЙ.

М. Київ,
Бульвар І. Лепсе, 75-а, кв. 77.

Допоможи бюрократам! Не обурюйся і не гнівайся. Ми й справді просимо тебе не критикувати бюрократів, не виводити на чисту воду, а допомогти їм. Знаємо, що це не в твоєму характері. Але зроби, будь ласка, виняток для бюрократів з Балтського районного виробничого управління сільського господарства та їхнього начальника т. Островського.

Уже п'ять років, як ті бюрократи не можуть дати ради своїм діловим паперам. Пишуть, підшивають, а потім забувають, що чимало з тих документів мають загальнодержавне значення і що зберігати їх треба теж відповідно: здавати до державного архіву. Ми вже тім і листи про це писали, і поради, як треба виконувати урядову постанову про архівну справу. Нагадували їм (і не раз!) про це і з обласного управління сільського господарства. А вони сидять на своїх паперах, як той на сіні, і ні собі, ні Державному архіву.

От, Перче, чому ми й просимо тебе: допоможи бюрократам з районного виробничого управління вийти з сидячого стану!

С. ХОМИЧ,
застійний Держархівом.

М. Валта
Одеської області.

Чи вірши ти в чудеса? Ми, наприклад, досі не вірили. Та начальник Сакського (Кримська область) об'єднання залізничного господарства т. Дорофес примусив нас повірити. Приймай, він довів, що вислів, «крізь землю провалитися» має під собою досить реальний ґрунт.

Минулого року наші колгоспники заготовили 34 тис. штук цегли-черепашника, потрібного нам для будівництва корівника, і вивезли своїми машинами на залізничну станцію Сакської дільниці.

А коли вантаж прибув на місце, виявилось, що з 34 — є лише 17 тисяч штук. Решту як корова язиком злизала.

Цього року ще цікавіший трюк — заготовили ми 17 тисяч штук цегли-черепашника, вивезли туди ж для відправки, а одержали... нуль. І навіть слідів ніяких.

Поясни, Перче, т. Дорофесу, що подібні трюки доречні хіба що в цирку. А в житті вони оплесків не викликають.

Д. СКРИНСЬКИЙ,
голова колгоспу ім. Ілліча.

с. Беркозівка Канівського району
Черкаської області.

Редактор Ф. МАКІВЧУК.

Адреса редакції: Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.

Журнал «Перець» № 23 (801) (на українському языку).

БФ 11358.

Редакційна колегія: М. БІЛКУН, К. ЗАРУБА,
В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, О. МИХАЛЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК.

Тел. 41-82-12, 41-83-46, 41-83-79.

Підписано до друку 21. XI. 1968 р.

Для телеграм: Київ, Перець. Ціна 24 коп. на місяць.

Папір 70×108½. 1 пап. арк. 2 друк. арк.

Зам. 06157. Тираж 1 300 000 прим.

Мал. В. СТЕПАНЕНКА

— А казали, що міні — останній зойк моди.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

★ У «Перці» № 10 під рубрикою «Клуб губителів природи» писалося про злочинні дії бранконерів: Макієнка К. Д. з Глибоцького району Чернівецької області, що вбив косулю; Бездітного Б. Я. з с. Переорка Вінницького району, який знищив сім диких кіз; обіжданчика полів Козинця М. Г. з колгоспу ім. Куйбишева Новоукраїнського району Кіровоградської області, що вбив дикого кабана.

Заступник начальника слідчого управління прокуратури УРСР т. Андреєв повідомив редакцію, що наведені факти повністю підтвердились.

За порушення закону і завдані збитки бранконерів оштрафовано: Макієнка на 100 крб., Бездітного на 700 крб., Козинця на 100 карбованців.

★ «Кепські справи» — у фейлетоні під такою назвою («Перець» № 11) йшлося про недоліки в організації громадського харчування у Львівському державному університеті імені Івана Франка.

Як повідомив секретар Львівського міського КП Україніт. Святоцький, фейлетона було обговорено у міській партії разом з керівними працівниками університету та тресту ідален № 1. Критику «Перця» визнано справедливою.

Для ліквідації недоліків напреслені заходи. Зокрема, передбачено у новозбудованому гуртожитку університету по проспекту Ленінського комсомолу відкрити їdalennu на 180 місць, а в головному корпусі — буфет. У всіх їdalennях університету проведено ремонт та замінено старе обладнання. Керівництво тресту ідален № 1 зобов'язано розширити асортимент та поліпшити якість страв, впровадити нові прогресивні форми торгівлі.

★ У листі, надрукованому в «Перці» № 12, йшлося про те, що приміщення спортивного залу на шахті «Великомостівська» № 4 завантажене мішками з цукром.

З Міністерства вугільної промисловості УРСР повідомили редакцію, що приміщення спортивного залу повністю звільнено.

Отсканировал О.ЛЕСКИВ, обработал А.ЛЕБЕДЕВ для сообщества:

<http://perec-ua.livejournal.com/>

— Ото зрадів би твій покійний татуньо, якби дізнався,
яка в нього донечка є!..